

**Institut Antoni Torroja
(Cervera)**

El Projecte Lingüístic de Centre

Índex

0. INTRODUCCIÓ.....	5
0.1. PRESENTACIÓ DEL DOCUMENT	5
0.1.1. Marc legal.....	5
1. CONTEXT SOCIOLINGÜÍSTIC	11
1.1. EL CENTRE.....	11
1.2. ALUMNAT	11
1.3. PROFESSORAT.....	15
1.4. ALTRES PROFESSIONALS.....	15
1.5. ENTORN: LA CIUTAT I LA COMARCA	16
1.5.1. Història	16
1.5.2. Algunes dades socioeconòmiques.....	18
1.5.3. Caracterització dialectal de la parla de Cervera.....	20
2. LES LLENGÜES AL CENTRE	23
2.1. LA LLENGUA CATALANA, LLENGUA VEHICULAR I D'APRENENTATGE.....	23
2.1.1. La llengua, vehicle de comunicació i de convivència	23
2.1.1.1. El català, vehicle de comunicació	23
2.1.1.2. El català, eina de convivència	23
2.1.2. L'aprenentatge/ensenyament de la llengua catalana.....	23
2.1.2.1. Llengua oral.....	23
2.1.2.2. Llengua escrita.....	23
2.1.2.3. Relació llengua oral i llengua escrita.....	24
2.1.2.4. La llengua en les diverses àrees.....	24
2.1.2.5. Continuitat i coherència entre cicles i nivells.....	24
2.1.2.6. Acollida d'alumnat nouvingut i ensenyament inicial de la llengua vehicular:	24
2.1.2.6.1. Alumnat que desconeix les dues llengües oficials	25
2.1.2.6.2. Alumnat de parla hispana.....	26
2.1.2.7. Atenció de la diversitat.....	26
2.1.2.8. Activitats d'incentivació de l'ús de la llengua	26
2.1.2.9. Avaluació del coneixement de la llengua.....	26
2.1.2.10. Materials didàctics.....	27
2.1.3. El català, llengua vertebradora d'un projecte plurilingüe.....	27
2.1.3.1. Informació multimèdia	27
2.1.3.2. Diversitat lingüística del centre i de la societat en el currículum.....	28
2.2. LA LLENGUA CASTELLANA	28
2.2.1. L'aprenentatge/ensenyament de la llengua castellana:	29
2.2.1.1. Introducció de la llengua castellana.....	29
2.2.1.2. Llengua oral	29
2.2.1.3. Llengua escrita.....	29
2.2.1.4. Alumnat nouvingut	30
2.2.1.4.1. Alumnat de parla hispana	30
2.2.2. Ensenyament i aprenentatge de les llengües catalana i castellana	30
2.3. ALTRES LLENGÜES	30
2.3.1. Llengües estrangeres	30
2.3.1.1. Estratègies generals per a l'assoliment de l'objectiu de l'etapa	31
2.3.1.2. Llengua auxiliar	33
2.3.1.2.1. Desplegament del currículum.....	33
2.3.1.2.1.1. Llengua anglesa.....	33
2.3.1.2.1.2. Segona llengua estrangera: Llengua francesa	33
2.3.1.2.2. Materials didàctics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera	34
2.3.1.2.3. Recursos tecnològics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera.....	34
2.3.1.3. Estratègies d'ampliació de l'oferta de llengües estrangeres	35
2.3.1.3.1. Aprenentatge integrat de continguts i llengua estrangera.....	35
2.3.1.4. Projectes i programes plurilingües.....	35
2.4. ORGANITZACIÓ I GESTIÓ.....	35
2.4.1. Organització dels usos lingüístics	35
2.4.1.1. Llengua del centre.....	35
2.4.1.2. Documents de centre.....	35
2.4.1.3. Ús no sexista del llenguatge.....	35
2.4.1.4. Comunicació externa	36

2.4.1.5.	Llengua de relació amb famílies	36
2.4.1.6.	Educació no formal	36
2.4.1.6.1.	Activitats extraescolars.....	36
2.4.1.6.2.	Contractació d'activitats extraescolars a les empreses.....	37
2.4.2.	<i>Plurilingüisme al centre educatiu</i>	37
2.4.2.1.	Actituds lingüístiques	37
2.4.2.2.	Mediació lingüística (traducció i facilitació).....	37
2.4.3.	<i>Organització dels recursos humans</i>	38
2.4.3.1.	El pla de formació de centre en temes lingüístics.....	38
2.4.4.	<i>Organització de la programació curricular</i>	38
2.4.4.1.	Coordinació cicles i nivells.....	38
2.4.4.2.	Estructures lingüístiques comunes.....	40
2.4.5.	<i>Biblioteca escolar</i>	41
2.4.5.1.	Accés i ús de la informació.....	41
2.4.5.2.	Pla de lectura de centre.....	42
2.4.6.	<i>Projecció del centre</i>	42
2.4.6.1.	Pàgina web del centre	42
2.4.6.2.	Revista	43
2.4.6.3.	Exposicions.....	43
2.4.7.	<i>Xarxes de comunitats virtuals</i>	43
2.4.8.	<i>Intercanvis i mobilitat</i>	44
3.	ANNEXOS	45
3.1.	PLA DE LECTURA.....	45
3.1.1.	<i>Horari</i>	45
3.1.2.	<i>Organització de l'aula:</i>	45
3.1.3.	<i>Funció del professor tutor</i>	45
3.1.4.	<i>Funcions del professorat</i>	45
3.1.5.	<i>Funcions del professorat de llengua</i>	45
3.1.6.	<i>Funcions del professor/a coordinador/a del projecte i de la Biblioteca</i>	46
3.1.7.	<i>Funcions del Bibliotecari o ajudant de Biblioteca</i>	46
3.1.8.	<i>Funcions de la Comissió de Lectura o Biblioteca:</i>	46
3.1.9.	<i>Funcions de la Direcció</i>	46
3.2.	UNA BIBLIOTECA PER APRENDRE I DESCOBRIR	47
3.2.1.	<i>Justificació</i>	47
3.2.2.	<i>Descripció del projecte</i>	47
3.2.3.	<i>Objectius específics i activitats</i>	48
3.2.4.	<i>Relació amb l'entorn</i>	49
3.2.5.	<i>Activitats a desenvolupar i col·lectius participants</i>	49
3.2.6.	<i>Responsables i temporització de les actuacions</i>	52
3.2.7.	<i>Criteris i indicadors d'avaluació</i>	54
3.2.8.	<i>Previsió de despeses</i>	54
3.2.9.	<i>Una activitat: La bibliomaleta familiar</i>	54
3.3.	ORGANITZACIÓ CURRICULAR	56
3.3.1.	<i>El currículum de l'Educació Secundària Obligatòria</i>	56
3.3.2.	<i>El currículum del Batxillerat</i>	57
3.4.	PROJECTE COMENIUS	59
3.4.1.	<i>Introducció</i>	59
3.4.2.	<i>Calendari d'activitats (curs 2009-2010)</i>	59
3.4.3.	<i>Centres participants</i>	60

0. Introducció

0.1. Presentació del document

El Projecte Lingüístic de Centre (PLC) de l'Institut Antoni Torroja s'entén com un procés de reflexió del tractament de les diverses llengües que, a nivells diferents, hi ha en el nostre centre. El PLC forma part del Projecte Educatiu i té present tant el marc legal com la diagnosi de la realitat del centre i es defineix en aquests grans temes: el paper de la llengua vehicular, el tractament de les llengües curriculars i els aspectes d'organització i de gestió que tinguin repercussions lingüístiques.

Es defineix com a instrument de treball per a una escola catalana en llengua i continguts, amb un tractament correcte i coherent de l'aprenentatge de les diverses llengües que s'hi ensenyen i com a vehicle de tolerància i d'obertura a la globalitat del món.

Els principis expressats en el PLC es desenvolupen en la resta de documents de gestió del centre i s'ha de concretar en el pla anual.

Les característiques d'aquest document són:

- La legalitat: ha de ser sempre el seu marc de referència.
- Adequació entre les competències comunicatives i lingüístiques del professorat del centre en relació a la llengua vehicular i la realitat del centre.
- Vinculant per part de tots els components de la comunitat educativa.
- Global en la seva aplicació, als diferents cursos, cicles, comissions en l'àmbit de gestió i en el del procés d'ensenyament-aprenentatge.
- Obert a les adaptacions necessàries.

0.1.1. Marc legal

La normativa vigent bàsica que cal tenir present a l'hora d'elaborar, revisar o modificar aquest PLC és la següent:

- Llei Orgànica 6/2006), de 19 de juliol, de reforma de l'estatut de Catalunya (BOE 20/07/2006).

ARTICLE 35. DRETS LINGÜÍSTICS EN L'ÀMBIT DE L'ENSENYAMENT

1. Totes les persones tenen dret a rebre l'ensenyament en català, d'acord amb el que estableix aquest Estatut. El català s'ha d'utilitzar normalment com a llengua vehicular i d'aprenentatge en l'ensenyament universitari i en el no universitari.
2. Els alumnes tenen dret a rebre l'ensenyament en català en l'ensenyament no universitari. També tenen el dret i el deure de conèixer amb suficiència oral i escrita el català i el castellà en finalitzar l'ensenyament obligatori, sigui quina sigui llur llengua habitual en incorporar-se a l'ensenyament. L'ensenyament del català i el castellà ha de tenir una presència adequada en els plans d'estudis.
3. Els alumnes tenen dret a no ésser separats en centres ni en grups classe diferents per raó de llur llengua habitual.
4. Els alumnes que s'incorporen més tard de l'edat corresponent al sistema escolar de Catalunya gaudeixen del dret a rebre un suport lingüístic especial si la manca de comprensió els dificulta seguir amb normalitat l'ensenyament.
5. El professorat i l'alumnat dels centres universitaris tenen dret a expressar-se, oralment i per escrit, en la llengua oficial que elegeixin.

- Llei 1/1998, de 7 de gener, de Política Lingüística. (DOGC 2.553, de 9 de febrer, i BOE 36, d'11 de febrer)

Capítol III. L'ensenyament

Article 20

La llengua de l'ensenyament

1. El català, com a llengua pròpia de Catalunya, ho és també de l'ensenyament, en tots els nivells i les modalitats educatius.
2. Els centres d'ensenyament de qualsevol grau han de fer del català el vehicle d'expressió normal en llurs activitats docents i administratives, tant les internes com les externes.

Article 21

L'ensenyament no universitari

1. El català s'ha d'utilitzar normalment com a llengua vehicular i d'aprenentatge en l'ensenyament no universitari.
2. Els infants tenen dret a rebre el primer ensenyament en llur llengua habitual, ja sigui aquesta el català o el castellà. L'Administració ha de garantir aquest dret i posar els mitjans necessaris per a fer-lo efectiu. Els pares o els tutors poden exercir-lo en nom de llurs fills instant que s'apliqui.
3. L'ensenyament del català i del castellà ha de tenir garantida una presència adequada en els plans d'estudi, de manera que tots els infants, qualsevol que sigui llur llengua habitual en iniciar l'ensenyament, han de poder utilitzar normalment i correctament les dues llengües oficials al final de l'educació obligatòria.
4. En l'ensenyament postobligatori l'administració educativa ha de fomentar polítiques de programació i docència que garanteixin perfeccionar el coneixement i l'ús de les dues llengües per tal que tots els joves adquireixin el bagatge instrumental i cultural propi d'aquests ensenyaments.
5. L'alumnat no ha d'ésser separat en centres ni en grups classe diferents per raó de la seva llengua habitual.
6. Hom no pot expedir el títol de graduat en educació secundària a cap alumne que no acrediti que té els coneixements orals i escrits de català i de castellà propis d'aquesta etapa.
7. L'acreditació del coneixement del català no pot ésser exigida en el cas d'alumnes que han estat dispensats d'aprendre'l durant l'ensenyament o una part d'aquest, o que han cursat l'ensenyament obligatori fora del territori de Catalunya, en les circumstàncies que el Govern de la Generalitat ha d'establir per reglament.
8. L'alumnat que s'incorpori tardanament al sistema educatiu de Catalunya ha de rebre un suport especial i addicional d'ensenyament del català.

[...]

Article 24

El professorat

1. El professorat dels centres docents de Catalunya de qualsevol nivell de l'ensenyament no universitari ha de conèixer les dues llengües oficials i ha d'estar en condicions de poder fer-ne ús en la tasca docent.
2. Els plans d'estudi per als cursos i els centres de formació del professorat han d'ésser elaborats de manera que l'alumnat assoleixi la plena capacitat en les dues llengües oficials, d'acord amb les exigències de cada especialitat docent.
3. El professorat dels centres d'ensenyament universitari de Catalunya ha de conèixer suficientment les dues llengües oficials, d'acord amb les exigències de la seva tasca docent. Aquesta norma no és aplicable al professorat visitant i a altres casos anàlegs. Correspon a les universitats d'establir els mecanismes i els terminis pertinents per al compliment d'aquest precepte.

- DECRET 143/2007, de 26 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria.

Article 4

La llengua catalana, eix vertebrador d'un projecte educatiu plurilingüe

4.1 El català, com a llengua pròpia de Catalunya, serà utilitzat normalment com a llengua vehicular d'ensenyament i d'aprenentatge i en les activitats internes i externes de la comunitat educativa: activitats orals i escrites de l'alumnat i del professorat, exposicions del professorat, llibres de text i material didàctic, activitats d'aprenentatge i d'avaluació, i comunicacions amb les famílies.

4.2 L'objectiu fonamental del projecte educatiu plurilingüe és aconseguir que tot l'alumnat assolixi una sòlida competència comunicativa en acabar l'educació obligatòria, de manera que pugui utilitzar normalment i de manera correcta el català i el castellà, i pugui comprendre i emetre missatges orals i escrits en les llengües estrangeres que el centre hagi determinat en el projecte educatiu.

Durant l'educació secundària es farà un tractament metodològic de les dues llengües oficials tenint en compte el context sociolingüístic, per garantir el coneixement de les dues llengües per part de tot l'alumnat, independentment de les llengües familiars.

D'acord amb el projecte lingüístic, els centres podran impartir continguts d'àrees no lingüístiques en una llengua estrangera. En cap cas els requisits d'admissió d'alumnes als centres que imparteixin continguts d'àrees no lingüístiques en una llengua estrangera podran ser diferents per aquesta raó.

4.3 Tots els centres han d'elaborar, com a part del projecte educatiu, un projecte lingüístic propi, en què adaptaran aquests principis generals i la normativa a la realitat sociolingüística de l'entorn i al mateix temps hi garantiran la continuïtat i la coherència de l'ensenyament de les llengües estrangeres iniciades a primària

4.4 El projecte lingüístic establirà pautes d'ús de la llengua catalana per a totes les persones membres de la comunitat educativa i garantirà que les comunicacions del centre siguin en aquesta llengua. Aquestes pautes d'ús han de possibilitar, alhora, adquirir eines i recursos per a implementar canvis per a l'ús d'un llenguatge no sexista ni androcèntric. Tanmateix, s'arbitraran mesures de traducció per al període d'acollida de les famílies.

4.5 En el projecte educatiu els centres preveuran l'acollida personalitzada de l'alumnat nouvingut. En el projecte lingüístic es fixaran criteris perquè aquest alumnat pugui continuar, o iniciar si escau, el procés d'aprenentatge de la llengua catalana i de la llengua castellana.

4.6 Per l'alumnat nouvingut, s'implementaran programes lingüístics d'immersió en llengua catalana amb la finalitat d'intensificar-ne l'aprenentatge i garantir-ne el coneixement.

- Circular de 16 de novembre de 1992, relativa a les instruccions per al procés d'elaboració del Projecte Curricular de Centre (*Full de Disposicions i Actes Administratius del Departament d'Ensenyament*, núm. 452 de desembre de 1992) (Art. 3)
- DECRET 199/1996, de 12 de juny, pel qual s'aprova el Reglament orgànic dels centres docents públics que imparteixen educació secundària i formació professional de grau superior.

Article 8. *El projecte educatiu*

8.1 L'equip directiu elaborarà el projecte educatiu del centre, d'acord amb les directrius establertes pel consell escolar i tenint en compte les propostes que realitza el claustre de professors, el qual és avaluat i aprovat pel consell escolar.

El projecte educatiu de centre s'ha d'adequar al que disposen el Decret 75/1992, de 9 de març, pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments de l'educació infantil, l'educació primària i l'educació secundària obligatòria a Catalunya; el Decret 82/1996, de 5 de març, pel

qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de batxillerat, i el Decret 332/1994, de 4 de novembre, pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments de formació professional específica a Catalunya.

8.2 El projecte educatiu del centre té per finalitat plasmar de manera coherent l'acció educativa adoptada després d'una anàlisi de la pròpia realitat i del context socioeconòmic i cultural on el centre desenvolupa la seva acció formativa. Ha de garantir que la intervenció pedagògica sigui coherent, coordinada, progressiva i assumida pel conjunt de la comunitat escolar del centre, i s'haurà de fer públic.

8.3 El projecte educatiu especifica les finalitats i les opcions educatives bàsiques que es pretenen per al conjunt de l'alumnat, tenint en compte la diversitat de condicions personals, necessitats i interessos, i inclou:

a) Els trets d'identitat del centre.

b) Principis pedagògics, entesos com la inclusió completa i concreta de les finalitats establertes pels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria, el batxillerat i la formació professional, desenvolupant i prioritzant les més significatives segons les característiques del centre, i especialment de l'alumnat, adequant-les a la pròpia realitat.

c) Principis organitzatius, entesos com els criteris generals que s'estableixen respecte de l'organització i la gestió dels recursos humans, materials i funcionals, així com l'optimització de les instal·lacions i l'equip escolar, les relacions i col·laboracions amb d'altres centres i institucions.

d) *Projecte lingüístic.*

8.4 El *projecte lingüístic* recull els aspectes relatius a l'ensenyament i a l'ús de les llengües en el centre. En el projecte lingüístic queda definit:

El tractament de la llengua catalana i, si s'escau, de l'aranès, com a llengua vehicular i d'aprenentatge.

El procés d'ensenyament aprenentatge de la llengua castellana.

Les diferents opcions en referència a les llengües estrangeres.

Els criteris generals per a les adequacions del procés d'ensenyament de les llengües a la realitat sociolingüística del centre globalment i individual.

- El *Pla per a Llengua i Cohesió Social* elaborat per la Subdirecció General de Llengua i Cohesió Social del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya. (aprovat l'abril de 2004 i actualitzat el novembre de 2009)

Annex 2. Projecte Lingüístic

L'actual context social i escolar, amb una presència significativa d'alumnat procedent d'altres cultures i que desconeix la llengua del sistema educatiu, obliga a una nova definició del Projecte Lingüístic de centre (PLC) que consideri aquesta nova realitat. Així, el PLC ha de possibilitar al centre gestionar el procés de tractament del català com a llengua vehicular i d'aprenentatge, articular els aspectes referents al tractament de les llengües curriculars i, alhora, fer de la llengua catalana un instrument de cohesió social en un marc plurilingüe.

Així mateix, el Projecte Lingüístic de centre forma part del Projecte Educatiu de Centre (PEC) i ha de promoure, entre tot l'alumnat:

- El respecte envers totes les llengües.
- La valoració positiva de la diversitat lingüística.
- La desaparició dels prejudicis lingüístics.
- La importància de l'aprenentatge d'una nova llengua.

Encara avui, la llengua catalana no ha assolit la plena normalitat pel fet que a l'ús. Aquesta realitat exigeix que els centres educatius facin un tractament integrat de les llengües curriculars que potencii l'ús de la llengua catalana com a llengua vehicular de l'ensenyament i de comunicació; i de l'aranès, a la Val d'Aran.

L'ensenyament del català i del castellà han de tenir una presència adequada en els plans d'estudi, de manera que tots els joves, independentment de la llengua o llengües familiars en iniciar l'ensenyament, han de poder utilitzar normalment i correctament les dues llengües al final de l'educació obligatòria.

La tutoria entre iguals o els acompanyaments lingüístics són instruments molt útils per potenciar l'ús comunicatiu de la llengua catalana i el seu paper integrador i cohesionador. També i pel que fa a les activitats extraescolars, s'han de seguir els criteris establerts en el Projecte Lingüístic de centre.

El Projecte Lingüístic de centre també pot impulsar altres activitats d'aprenentatge i de potenciació de l'ús de la llengua que, tenint sempre en compte l'entorn familiar i social del centre educatiu, afavoreixin la col·laboració i el treball en xarxa amb l'administració local i les entitats socials i culturals de l'entorn.

En l'actual context social de Catalunya i dins l'àmbit de la Unió Europea, el coneixement de llengües és un factor qualitatiu del sistema educatiu. Així, en acabar l'ensenyament primari l'alumnat ha de poder comprendre i expressar en una llengua estrangera missatges senzills dintre d'un context. En acabar l'ensenyament secundari l'alumnat ha de poder comprendre i produir missatges orals i escrits amb propietat, autonomia i creativitat, en una llengua estrangera.

També en acabar l'ensenyament secundari, l'alumnat hauria de poder comprendre i expressar-se a nivell bàsic en una segona llengua estrangera.

Dins de l'horari extraescolar, i d'acord amb els criteris establerts pel Departament d'Educació i pel PLC, es facilitarà a tot l'alumnat del centre el coneixement de les llengües de la nova immigració (àrab, amazig, xinès...).

- Resolució de 29 de maig de 2009 relativa a l'organització i el funcionament dels centres públics d'educació secundària per al curs 2009-2010.

Organització general del centre

1. Prioritats generals

Es consideren aspectes prioritaris a consolidar en els centres:

- L'ús de la llengua catalana com a llengua d'aprenentatge i de comunicació en les actuacions docents i administratives del centre.
- L'impuls d'un projecte educatiu plurilingüe en el qual el català, com a eix vertebrador, s'articuli de manera coherent amb l'ensenyament de les altres llengües i la resta del currículum, tot establint la necessària relació entre les diferents estratègies didàctiques.
- L'escolarització inclusiva de l'alumnat, atenent, des d'un plantejament global de centre, les seves necessitats educatives i prioritzant, sempre que sigui possible i adequat, la màxima participació de tot l'alumnat en els entorns escolars ordinaris.
- El desplegament de l'organització, objectius i continguts de les matèries de l'ESO establint com a finalitat central el desenvolupament de les competències bàsiques en l'alumnat.
- L'assoliment, per part de tot l'alumnat, d'un bon nivell de comprensió i d'expressió oral i escrita, d'agilitat en l'ús d'estratègies i instruments de càlcul i en la resolució de problemes, i d'autonomia en l'aprenentatge en l'ensenyament obligatori.
- La millora de l'aprenentatge de les llengües estrangeres, potenciant l'ús comunicatiu de la llengua i la seva utilització com a eina d'accés al coneixement en continguts de matèries no lingüístiques d'acord amb el projecte educatiu del centre.

[...]

2. Integració escolar i social de l'alumnat: el centre acollidor

Tenint en compte l'objectiu general *del Pla per a la llengua i la cohesió social*, cal garantir la integració escolar i social de tot l'alumnat, amb independència de la llengua, cultura, condició social i origen, a partir de tres eixos:

1. Consolidar, d'acord amb el projecte lingüístic de cada centre, la llengua catalana, i l'occità d'Aran si escau, com a eix vertebrador d'un projecte educatiu plurilingüe.
2. Fomentar l'educació intercultural, basada en la igualtat, la solidaritat i el respecte a la diversitat de cultures, en un marc de diàleg i de convivència.

[...]

El projecte lingüístic ha de garantir un tractament de les llengües que doni resposta a la situació sociolingüística de l'alumnat, vetllant per l'ús del català com a vehicle d'ensenyament i aprenentatge i com a llengua de relació en tots els àmbits.

[...]

2.1. Consolidar la llengua catalana, i l'occità d'Aran si escau, com a eix vertebrador d'un projecte educatiu plurilingüe. El projecte lingüístic.

El català, com a llengua pròpia de Catalunya, serà emprat normalment com a llengua vehicular d'ensenyament i d'aprenentatge i en les activitats internes i externes de la comunitat educativa: activitats orals i escrites de l'alumnat i del professorat, exposicions del professorat, llibres de text i material didàctic, activitats d'aprenentatge i d'avaluació, i comunicacions amb les famílies.

L'objectiu fonamental del projecte educatiu plurilingüe és aconseguir que tot l'alumnat assoleixi una sòlida competència comunicativa en finalitzar l'educació obligatòria, de manera que pugui usar normalment i de manera correcta el català i el castellà (i l'aranès a la Vall d'Aran), i pugui comprendre i emetre missatges orals i escrits en les llengües estrangeres que el centre hagi determinat en el projecte educatiu.

Durant l'educació secundària es farà un tractament metodològic de les dues llengües oficials tenint en compte el context sociolingüístic, a fi de garantir el coneixement de les dues llengües per tot l'alumnat, independentment de les llengües familiars.

D'acord amb el projecte lingüístic, els centres podran impartir continguts de matèries no lingüístiques en una llengua estrangera. En cap cas els requisits d'admissió d'alumnes als centres que imparteixin continguts de matèries no lingüístiques en una llengua estrangera no podran ser diferents per aquesta raó.

Tots els centres han d'elaborar, com a part del projecte educatiu, un projecte lingüístic propi, en què adaptaran aquests principis generals i la normativa a la realitat sociolingüística de l'entorn, alhora que hi garantiran la continuïtat i la coherència de l'ensenyament de les llengües estrangeres iniciades a primària.

El projecte lingüístic haurà de preveure el treball conjunt en llengua catalana i en llengua castellana dels continguts, objectius, aspectes metodològics i criteris d'avaluació, així com la coordinació en el tractament de les estructures lingüístiques comunes, evitant repeticions en totes dues llengües. Les competències lingüístiques que tenen un caràcter transversal han de tractar-se des de les diferents matèries.

El projecte lingüístic establirà pautes d'ús de la llengua catalana per a totes les persones membres de la comunitat educativa i garantirà que les comunicacions del centre siguin en aquesta llengua. Aquestes pautes d'ús han de possibilitar, alhora, adquirir eines i recursos per implementar canvis per a l'ús d'un llenguatge no sexista ni androcèntric. Tanmateix, s'arbitraran mesures de traducció per al període d'acollida de les famílies.

En el projecte educatiu els centres preveuran l'acollida personalitzada de l'alumnat nouvingut. En el projecte lingüístic es fixaran criteris perquè aquest alumnat pugui continuar, o iniciar si escau, el procés d'aprenentatge de la llengua catalana i de la llengua castellana.

Per a l'alumnat nouvingut, s'implementaran programes lingüístics d'immersió en llengua catalana amb la finalitat d'intensificar-ne l'aprenentatge i garantir-ne el coneixement.

21. Criteris generals de distribució de grups i d'elaboració de l'horari

[...]

Per a l'assignació de matèries i grups als professors, serà un criteri prioritari l'aplicació del projecte lingüístic del centre. En tot cas, el professorat que s'incorpori als centres públics d'educació secundària haurà d'exercir la docència en llengua catalana, d'acord amb el projecte lingüístic, excepte per a les matèries de llengua i literatura castelleses i de llengües estrangeres.

1. Context sociolingüístic

1.1. El centre

En el marc de l'imponent edifici neoclàssic del segle XVIII que va ser seu de la Universitat de Cervera, l'IES Antoni Torroja s'inaugurà el curs 1964-1964 com a Institut Laboral d'especialitat *Agrícola i Ramadera*. L'any 1965 es crea la modalitat *Administrativa*. L'any 1968 passa a ser Institut Tècnic Oficial d'Ensenyament Mitjà, en tres branques (*Lletres, Ciències i Tècnic*) i es continua l'especialitat *Agrícola i Ramadera* per a nois i l'especialitat *Administrativa* per a noies. L'Institut arriba a examinar més de 1.000 alumnes lliures de diferents pobles i comarques veïnes.

El curs 1973-1974 s'implanta el COU. El curs 1975-1976 s'inicia el Batxillerat Unificat Polivalent (BUP) i es crea una secció de Formació Professional. Aquest pla d'estudis va durar fins a la implantació de la LOGSE.

Actualment és un centre d'ensenyament secundari de dues línies d'ESO i de Batxillerat (2 grups de 1r curs i un grup de 2n curs). S'hi imparteixen 3 modalitats de Batxillerat: *Humanitats i ciències socials, Ciències de la naturalesa i de la salut i Tecnològic*. A més, s'hi imparteix un curs PQPI de pintura que compta amb 16 alumnes matriculats.

En el curs 2019-2020 la matrícula del centre és la següent:

Nivell	Alumnat
1r ESO	53
2n ESO	50
3r ESO	54
4t ESO	71
1r BTX	24
2n BTX	41
PQPI	17

1.2. Alumnat

El nostre centre compta amb prop de 300 alumnes. La procedència de l'alumnat és majoritàriament de la ciutat de Cervera, encara que també hi ha alumnes procedents d'altres municipis de la zona sud de la comarca de la Segarra (Sant Antolí, Vergós, Talavera i Granyanella).

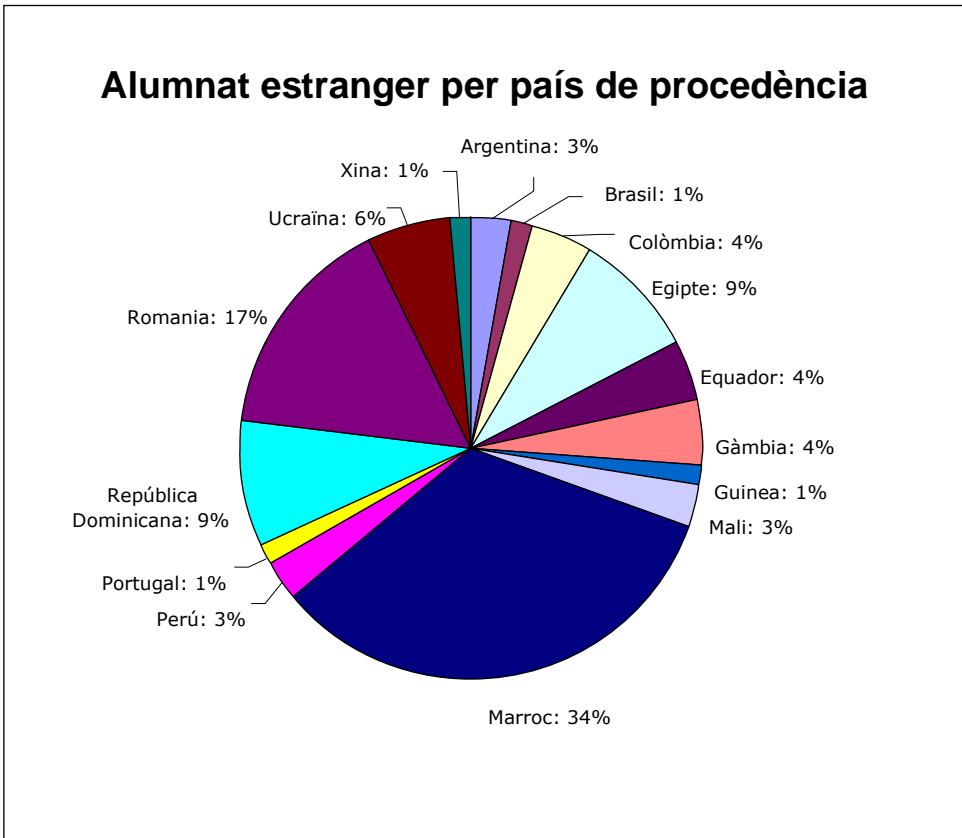
El nostre alumnat quan comença 1r d'ESO prové dels 3 CEIP de la ciutat (*Jaume Balmes, Josep Arques i Les Savines*), amb una gran preponderància de l'alumnat procedent del primer dels CEIP esmentats (gairebé un 65% del total de l'alumnat).

En els darrers set o vuit cursos acadèmics, ha augmentat considerablement el nombre d'alumnes nouvinguts al nostre centre. Molts d'aquests alumnes han nascut a fora i han arribat a Catalunya amb posterioritat. També s'ha produït un augment d'alumnes nascuts/des a Catalunya en el si de famílies nouvingudes a casa nostra.

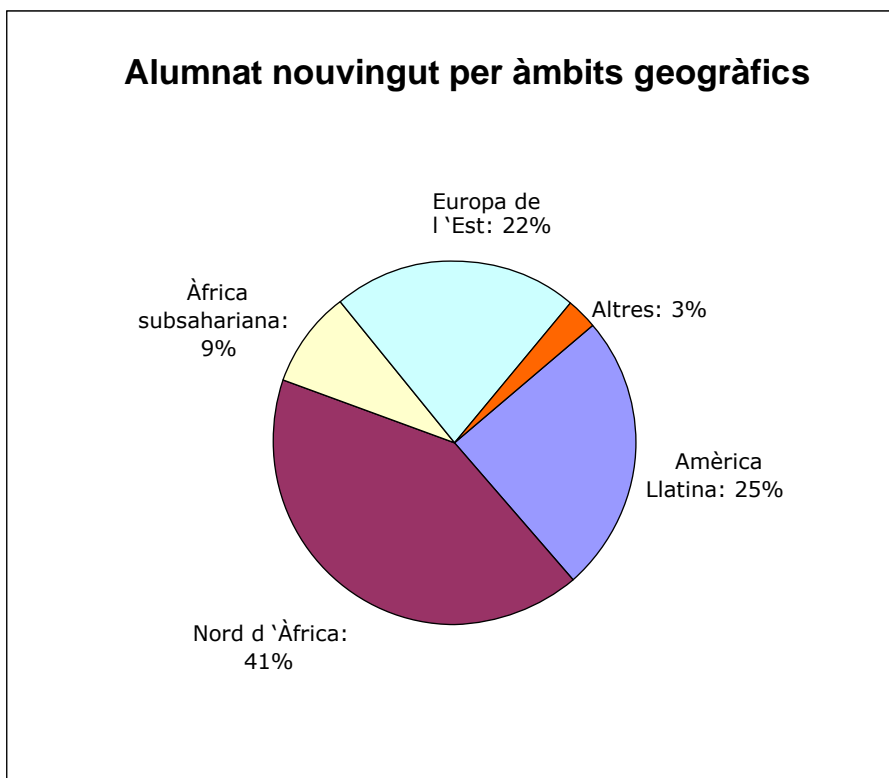
Durant el curs 2009-2010, un total de 69 alumnes (un 23% del total d'alumnes matriculats) procedeixen de fora de l'Estat espanyol. A més, 7 alumnes més han nascut a l'Estat espanyol però en el si de famílies nouvingudes a casa nostra.

La distribució per països de procedència de l'alumnat nouvingut del nostre centre durant el curs 2009-2010 és la següent:

Argentina.....	2
Brasil.....	1
Colòmbia.....	3
Egipte.....	6
Equador.....	3
Gàmbia.....	3
Guinea.....	1
Mali.....	2
Marroc.....	23
Perú.....	2
Portugal.....	1
República Dominicana.....	6
Romania.....	11
Ucraïna.....	4
Xina.....	1

Si agrupem l'alumnat en els grans àmbits geogràfics que tradicionalment es consideren, el resultat és el següent:

Les característiques dels alumnes del nostre centre són molt diverses (sobretot a l'etapa de l'Educació Secundària Obligatòria) i queden reflectides en el següent quadre on es veuen els percentatges relatius a la procedència del nostre alumnat per països de procedència agrupats per nivells educatius:

	1r ESO		2n ESO		3r ESO		4t ESO		1r BTX		2n BTX		TOTAL	
		%		%		%		%		%		%		%
Espanya	49	75,38%	38	71,70%	40	75,47%	30	66,67%	35	81,40%	27	93,10%	219	76,04%
Argentina			1	1,89%	1	1,89%							2	0,69%
Brasil					1	1,89%							1	0,35%
Colòmbia	2	3,08%					1	2,22%					3	1,04%
Egipte	2	3,08%	1	1,89%	1	1,89%			2	4,65%			6	2,08%
Equador			2	3,77%					1	2,33%			3	1,04%
Gàmbia	1	1,54%	1	1,89%			1	2,22%					3	1,04%
Guinea							1	2,22%					1	0,35%
Mali	1	1,54%	1	1,89%									2	0,69%
Marroc	6	9,23%	5	9,43%	4	7,55%	7	15,56%	1	2,33%			23	7,99%
Perú					1	1,89%			1	2,33%			2	0,69%
Portugal			1	1,89%									1	0,35%
Rep. Domini.	1	1,54%	1	1,89%	2	3,77%	2	4,44%					6	2,08%
Romania	2	3,08%	1	1,89%	3	5,66%	2	4,44%	1	2,33%	2	6,90%	11	3,82%
Ucraïna	1	1,54%					1	2,22%	2	4,65%			4	1,39%
Xina			1	1,89%									1	0,35%

1r ESO	2n ESO	3r ESO	4t ESO	1r BTX	2n BTX	TOTAL
%	%	%	%	%	%	%

TOTAL	65	100,00%	53	100,00%	53	100,00%	45	100,00%	43	100,00%	29	100,00%	288	100,00%
--------------	-----------	----------------	-----------	----------------	-----------	----------------	-----------	----------------	-----------	----------------	-----------	----------------	------------	----------------

(Dades actualitzades a febrer de 2010)

Aquesta diversitat de procedències geogràfiques de l'alumnat del nostre centre té el seu reflex en el nombre de llengües diverses que el nostre alumnat coneix en major o menor grau, com queda palès en la taula següent¹:

	Català	Castellà	Anglès	Francès	Àrab	Amazic	Romanès	Ucraïnès
<i>L'entenc</i>	99,27%	98,54%	78,83%	26,64%	10,95%	4,01%	3,65%	1,09%
<i>La sé parlar</i>	98,18%	93,07%	50,36%	18,98%	9,85%	4,01%	3,28%	1,09%
<i>La sé llegir</i>	97,81%	97,08%	85,04%	27,37%	6,93%	1,09%	3,65%	1,09%
<i>La sé escriure</i>	97,81%	95,26%	66,79%	15,69%	6,57%	1,09%	3,28%	1,09%

A banda d'aquestes llengües, a l'enquesta apareixen altres llengües conegudes per l'alumnat del centre, però en uns percentatges gairebé inapreciables (per sota del 0,5% del total): el bamarà, el soninke, el pular, el portuguès, el rus, l'italià, el xinès i l'urdú.

Com es pot apreciar en la taula anterior, el coneixement de les dues llengües oficials — català i castellà — és pràcticament total (i s'hi inclou l'alt percentatge d'alumnat nouvingut al Catalunya).

Els usos lingüístics de l'alumnat del nostre centre són els que es detallen a continuació:

	Català	Castellà	Anglès	Àrab	Amazic	Romanès	Ucraïnès
<i>Amb el professorat a l'aula</i>	97,45%	2,19%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
<i>Amb el professorat fora de l'aula</i>	97,08%	2,55%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
<i>Amb els companys a l'aula</i>	88,42%	7,72%	2,46%	0,70%	0,00%	0,00%	0,35%
<i>Amb els companys fora de l'aula</i>	82,35%	12,46%	2,42%	1,38%	0,00%	0,35%	0,35%
<i>Amb el PAS del centre</i>	96,73%	2,91%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
<i>Amb els pares</i>	61,57%	20,64%	1,42%	6,76%	1,78%	3,20%	1,07%
<i>Amb els germans/es</i>	78,89%	15,19%	0,74%	1,85%	0,37%	1,11%	0,37%
<i>Amb la gent del carrer</i>	82,30%	17,38%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

Podem observar que l'alumnat utilitza de forma gairebé hegemònica la llengua catalana en tots els contextos comunicatius. Com a dada positiva per al futur de l'ús de la llengua catalana, cal destacar que l'apartat en què és més baix l'ús de la llengua catalana, en l'apartat "*Amb els pares*" (per la presència de famílies nouvingudes de la resta de l'Estat i de l'estranger), sembla millorar en els usos lingüístics intrafamiliars amb la segona generació,

¹ Les dades s'han obtingut a partir d'unes enquestes individuals respostes durant el mes de desembre de 2009. Un total de 274 alumnes del centre van respondre l'enquesta.

en l'apartat "*Amb els germans*", és a dir, molt del nostre alumnat que no utilitza el català per comunicar-se amb els seus pares, sí que l'utilitza per comunicar-se amb els germans i germanes.

1.3. Professorat

El curs 2009-2010, l'IES Antoni Torroja compta amb un claustre de 34 professors/es, 23 dels quals són funcionaris/es de carrera amb la seva plaça definitiva al centre (un 67% del total). Els altres 11 professors/es es troben en altres situacions administratives (comissió de serveis, interinatge...), però la major part d'aquests darrers ja fa bastants cursos que estan destinats al centre. Això fa que la plantilla del nostre centre gaudeixi d'una gran estabilitat des de fa diversos cursos acadèmics, amb pocs canvis de personal.

Pel que fa al coneixement de la llengua catalana i a l'acreditació d'aquest coneixement, el 100% del professorat acredita la idoneïtat en llengua catalana amb diverses titulacions (mòdul II, nivell C o D de la JPC, títol de mestre en català, etc.) o per la superació dels processos selectius (oposicions) en què s'avaluava aquest aspecte.

A més, també hi ha dos professors destinats al centre per atendre l'alumnat del curs PQPI.

Pel que fa al coneixement d'altres llengües (a banda del català i del castellà) per part del professorat del centre, els resultats són els següents²:

- *Anglès*: 18 professors/es del centre (un 53% del total) manifesten tenir un bon nivell d'aquest idioma, i 4 professors/es manifesten tenir-ne un nivell baix (un 11%).
- *Francès*: 15 professors/es del centre (un 44% del total) manifesten tenir un bon nivell d'aquest idioma, i 6 professors/es manifesten tenir-ne un nivell baix (un 17%).

Hi ha altres llengües que són conegudes per membres del claustre (italià, alemany, neerlandès...), però els percentatges són inapreciables.

La llengua materna de la pràctica totalitat del professorat del claustre és la llengua catalana (97% del total). Només una professora interina té el castellà com a llengua materna. Pel que fa als usos lingüístics del professorat, també la llengua catalana és pràcticament hegemònica. Només en les àrees en què la normativa preveu l'ús d'una altra llengua (Llengua castellana i Llengües estrangeres) el professorat utilitza una llengua distinta al català en les hores lectives i en el material didàctic emprat a l'aula (castellà, anglès o francès, segons sigui el cas). En la resta d'àrees i matèries, tots els materials didàctics emprats i tots els usos lingüístics amb l'alumnat dins i fora de l'aula es vehiculen en llengua catalana.

1.4. Altres professionals

A més del professorat del claustre, en el centre treballen altres professionals que tenen un major o menor contacte amb el nostre alumnat: dos psicopedagogs de l'EAP, una assistent social, una auxiliar administrativa, dos conserges, quatre xofers i monitors del transport escolar, i dues monitores del servei de menjador.

Tots aquests professionals coneixen la llengua catalana i és la que utilitzen preferentment en la relació amb l'alumnat i les famílies del centre, i també amb el professorat i la resta de professionals. El 83% tenen el català com a llengua materna.

² Les dades s'han obtingut a partir d'unes enquestes individuals respostes durant el mes de desembre de 2009. Tot el professorat del claustre va respondre l'enquesta.

1.5. Entorn: la ciutat i la comarca

1.5.1. Història

La ciutat de Cervera és la capital de la comarca de la Segarra i està situada a l'extrem sud d'aquesta comarca.. Té 9.328 habitants (any 2009)³. La comarca de la Segarra forma una unitat geogràfica que s'estén per damunt un altiplà. Té un relleu abrupte i trencat que li dona un caràcter especial. El terreny i el seu desnivell condicionen la localització i el creixement dels nuclis de poblament.

Cervera s'assenta sobre dues zones elevades: l'una, el turó de Montseré i l'altra, allargassada, és el coll de les Savines. A la part baixa, la vall de l'Ondara. Aquesta privilegiada situació respecte a les vies de comunicació determinarà el desenvolupament de Cervera al llarg dels segles i n'explicarà les funcions urbanes i econòmiques més característiques.

Fins al segle XI les terres de la Segarra romangueren ermes; però, a mesura que avança la reconquesta, la terra de l'interior de Catalunya va passant a mans del comtes de Barcelona, els quals van promoure cartes de poblament. Si bé existeixen restes d'ocupació anterior, no és fins l'any 1026 que trobem confirmada la presència d'un castell.

Un cop bastit el castell al segle XI, calia donar-li una via d'accés que comunicés amb la vall i aquest serà el primer desenvolupament urbanístic. L'any 1130 apareix per primera vegada en la documentació el terme "Villa" referit a Cervera. Fins aleshores només s'havia parlat del castell. L'església sembla ser el punt de referència d'aquest creixement. Documentada com a església de Sant Martí i més tard com a Santa Maria, va aixecar-se a l'extrem del coll de les Savines. Amb el temps, la vila s'estendria tot resseguint el pla del coll de les Savines amb un assentament paral·lel a les corbes de nivell. Un carrer central i únic com a eix principal, amb cases i edificacions als dos costats les parets exterior de les quals conformaven una muralla. Ens trobem davant d'un cas de vila closa.

A principis del segle XIV, en el regnat de Pere el Cerimoniós, es va bastir una nova muralla. Durant el segles següents, també hi haurà un creixement al redós de les muralles, però serà en el segle XVIII quan es produirà amb la ubicació de l'edifici de la Universitat, que va suposar una forta implantació urbana i econòmica, de manera que el centre de la ciutat fou desplaçat de la plaça Major a la plaça de la Universitat

El Segle XVIII suposà per a Cervera un cert moment d'esplendor com a centre de la comarca agrícola. Els conreus de cereals, vinya, oliveres i safrà eren els més destacables. Cervera, a més de centre d'aquest petit comerç, es convertí en capital administrativa i política en ser nomenada cap de vegueria.

El 1701 Felip V jurà els privilegis de la vila i concedeix el títol de Cervera a l'antiga vila rela. Però la guerra de Successió, amb la lluita entre borbons i austracistes afecta tots el sectors de la població. La destrucció dels camps de conreu suposà un cop fort per a l'economia d'una ciutat on la majoria es dedicava a l'agricultura. El redreçament no serà fàcil: el primer pas positiu vindrà del camp administratiu gràcies al reial decret de Nova Planta signat per Felip V, amb el qual es va reestructurar el territori substituint les vegueries per corregiments. Cervera passà a ser cap d'un corregiment. A això s'afegeix la concessió de la Universitat el 1718 que mantindrà obertes les seves portes fins al 1842.

El segle XVIII a Cervera estigué marcat per la construcció de l'edifici de la Universitat i la vinguda dels estudiants, fets que estimularien en gran mesura l'activitat econòmica de la

³ La informació estadística d'aquest apartat prové de les dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya (<http://www.idescat.cat/>).

ciutat: per una banda, els obrers i l'aportació del material necessari per construir l'edifici que a partir d'ara marcaria la imatge de Cervera; per altra, els serveis que s'havien d'oferir als estudiants, quant a allotjament, vestits, calcats. Tot plegat portà a un progrés econòmic i demogràfic, que es mantindrà fins ben entrat el segle XIX. Aquest creixement implicarà un creixement urbà al nord de la ciutat. Aquest creixement es veurà molt afectat quan es tanqui la Universitat.

Al segle XIX Cervera viurà una nova expansió urbanística i industrial, motivada per la construcció del ferrocarril donada la seva situació geogràfica, lloc de pas entre Barcelona i Lleida. El maig de 1860 s'inaugurà la línia de ferrocarril. A partir d'aquest moment, s'iniciarà la urbanització dels terrenys entorn a l'estació. Si el ferrocarril representava el nou element de progrés potenciant el comerç, els comerciants cerverins se'n beneficiaven escollint el passeig de l'Estació per situar la seva residència.

El cultiu de la vinya i l'elaboració del vi era ancestral en les terres de la Segarra, amb tot l'autèntica aventura del vi de Cervera és de la segona meitat del segle XIX sobretot a partir de l'aparició del fil·loxa a França. El progrés d'aquest negoci justifica en part un nou canvi urbanístic amb la ubicació dels magatzems a prop de l'Estació: això els va facilitar l'accés a aquesta nova infraestructura.

En la primera meitat del segle XX, Cervera viurà un nou impuls agrari amb la fundació del Sindicat per iniciativa d'un grup de pagesos que decidiren unir els seus esforços de cara al relatiu abandonament de la terra per la part de la joventut.

En la segona meitat del segle XX, la Segarra era tradicionalment agrària. La seva producció a partir dels anys cinquanta es basarà fonamentalment en els cereals i s'inicià un creixement de la ramaderia que anirà guanyant a poc a poc una forta importància en el sector porcí, de pollastres, ous etc., gràcies a la mecanització que s'implantà ràpidament dels anys seixanta.

Aquesta producció va portar el desenvolupament de fàbriques de pinsos i de la indústria de la transformació de productes del camp, i a l'extensió de nombrosos petits tallers de mecànica, ferreteria, etc.

No es pot parlar d'industrialització fins a la creació del polígon industrial. S'instal·laren en el polígon indústries noves (*Ibèria Ràdio, Ferrocolor, Tres VVV, l'Agudana...*). Aquestes empreses donaven feina a un gran nombre de treballadors i Cervera veié l'arribada de gent procedent dels pobles de la comarca, que impulsaria els serveis complementaris com la implantació de petits comerços. La conjuntura econòmica, però, no fou favorable a aquest nou desenvolupament: la crisi de final de la dècada dels setanta i els primers anys vuitanta s'emportava les indústries més destacables i, amb elles, petits tallers auxiliars i començava el fre de la construcció, deixant un gran nombre d'aturats. Cervera va viure un moment de conflictivitat social amb la fallida d'algunes empreses.

Fins al 1984 no hi haurà un revitalització del sector industrial. La base d'aquest impuls veu donada pels projectes d'infraestructura de la Generalitat de Catalunya. Aquesta política es veu compensada amb la creació de nous llocs de treball, la revitalització dels serveis etc. Destaca la indústria *L'Agudana*, la d'accessoris d'automòbil *MAI*, la de mobles *Mobel Línia*, la tèxtil *Benetton* i la de perfils metàl·lics *Europerfil*.

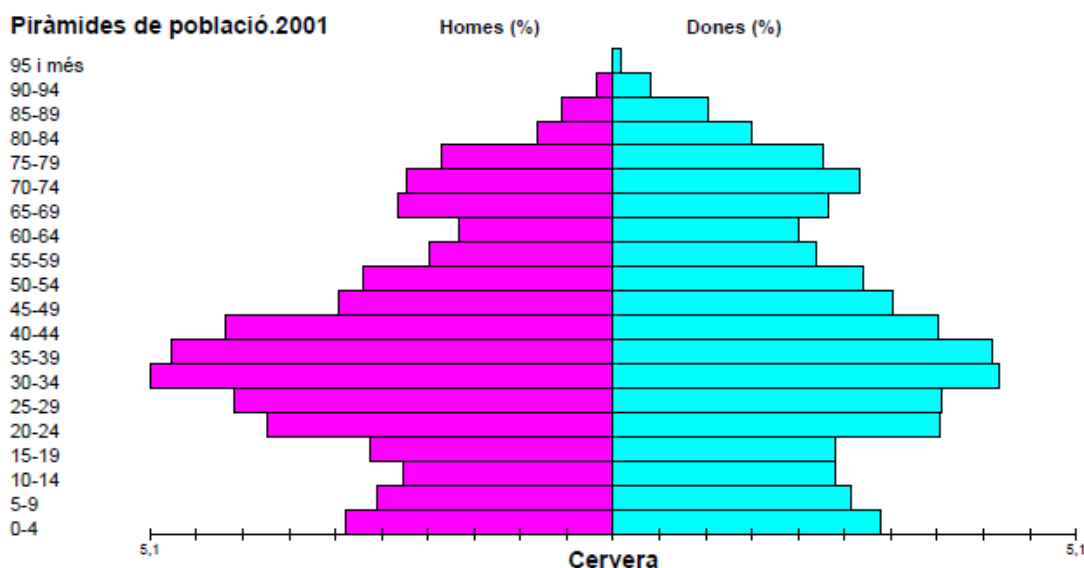
Tot aquest creixement industrial va implicar un creixement de la població sobretot de nous veïns de procedència bastant variada que es va traduir en una ampliació urbanística i en la consolidació de barris residencials, obrers, i de blocs de certa marginalitat.

El fenomen de la deslocalització dels anys 90 del segle XX va portar al tancament d'algunes d'aquestes empreses grans, creant de nou una gran inestabilitat social i econòmica i l'inici d'una important recessió econòmica.

A Cervera, del seu passat agrari, en queda ben poca cosa: la major part d'aquest sector és un sector envellit i els joves que volen tirar endavant tenen moltes dificultats. La indústria ha quedat reduïda a una estructura petita i familiar, i el comerç pateix les conseqüències d'aquesta situació

1.5.2. Algunes dades socioeconòmiques

En la piràmide de la població de Cervera, podem observar com es tracta d'una població envellida (piràmide gairebé regressiva), amb poca base de població jove.

Pel que fa a la procedència de la població, podem observar en les dades d'aquesta taula que la població de fora de l'Estat espanyol ha triplicat la seva presència a la ciutat en només 5 anys: ha passat de representar el 3,30% de la població (l'any 1996) al 9,98% (l'any 2001) a Cervera, percentatge superior al registrat al total de la comarca de la Segarra (del 2,28% al 7,21%) i al registrat al total de Catalunya (del 2,28% al 7,21%).

Lloc de naixement

		Catalunya	Mateixa comarca	Altra comarca	Resta Estat	Estranger	Total
Cervera	2001	5.900	3.122	2.778	1.257	760	7.917
	1996	5.671	2.991	2.680	1.246	236	7.153
Segarra	2001	15.024	8.862	6.162	2.140	1.333	18.497
	1996	14.915	9.188	5.727	2.095	397	17.407
Catalunya	2001	4.305.884	3.078.188	1.227.696	1.648.650	388.576	6.343.110
	1996	4.165.361	3.063.962	1.101.399	1.752.873	171.806	6.090.040

Fonts: Idescat. Estadística de població 1996
Idescat. Cens de població 2001
Anys disponibles: 1981, 1986, 1991, 1996, 2001

Segurament com a conseqüència d'aquest augment de la població nouvinguda, s'ha produït un descens en el coneixement de la llengua catalana a Cervera en els apartats *L'entén* i *El sap parlar*. En canvi, fruit dels darrers anys de democràcia (normalització de la llengua catalana,

extensió del català com a llengua vehicular de l'ensenyament, formació d'adults en llengua catalana, etc.), es produeix un augment dels percentatges de coneixement de la llengua catalana en els apartats *El sap llegir* i *El sap escriure*.

Coneixement del català

(percentatge)

		L'entén	El sap parlar	El sap llegir	El sap escriure	No l'entén	Població de 2 anys i més
Cervera	2001	93,1	82,0	78,8	58,4	6,9	7.561
	1996	97,9	86,6	75,6	53,6	2,1	6.994
Segarra	2001	95,1	86,2	83,3	62,1	4,9	17.969
	1996	98,6	90,6	83,4	54,0	1,4	17.085
Catalunya	2001	94,5	74,5	74,3	49,8	5,5	6.176.751
	1996	95,0	75,3	72,4	45,8	5,0	5.984.334

Fonts: Idescat. Cens de població 2001
Idescat. Estadística de població 1996
Anys disponibles: 1981, 1986, 1991, 1996, 2001.

En els dos següents gràfics, podem veure una de les tendències de l'economia de Cervera: la seva *terciarització*. L'agricultura (que ja té un pes residual en l'economia de Cervera malgrat el passat eminentment agrícola de l'economia de la ciutat) i la indústria (que, malgrat tot, encara té un pes fonamental en l'economia cerverina) perden pes en els darrers anys (tant en percentatge de població ocupada en aquests sectors com en la riquesa generada a la població) en favor dels sectors de la construcció (també en franca davallada a partir de l'any 2008) i, sobretot, del sector serveis (que s'ha convertit en l'autèntic motor de l'economia cerverina).

Població ocupada per sectors

(percentatge)

		Ocupats				Total
		agricultura	indústria	construcció	serveis	
Cervera	2001	3,6	39,6	11,1	45,7	3.737
	1996	5,7	45,0	8,0	41,3	3.003
Segarra	2001	10,7	38,8	10,6	39,8	8.578
	1996	18,6	38,6	7,6	35,2	6.981
Catalunya	2001	2,5	25,2	10,4	62,0	2.815.126
	1996	3,2	32,1	7,0	57,7	2.204.652

Fonts: Idescat. Estadística de població 1996
Idescat. Cens de població 2001
Anys disponibles: 1991, 1996, 2001.

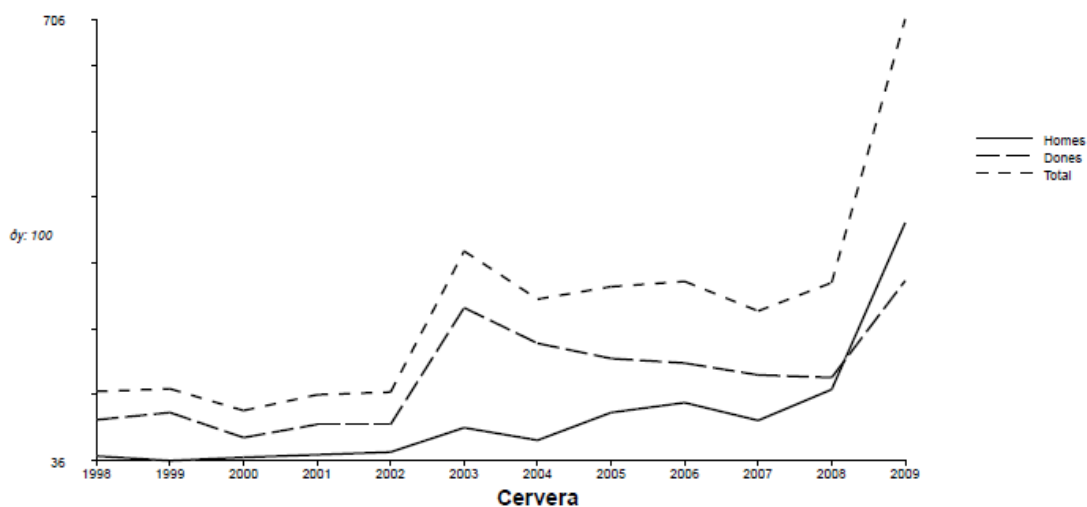
Valor afegit brut per sectors. Percentatge

		Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis	Total
Cervera	2006	1,3	35,9	12	50,8	100
	2001	1,6	57	8,7	32,7	100
Segarra	2006	10,8	46,6	8,8	33,9	100
	2001	15,2	49,5	8,1	27,3	100
Catalunya	2006	1,3	22,2	10,7	65,8	100
	2001	1,8	27,2	7,8	63,1	100

Fonts: Idescat
Anys disponibles: 2001, 2006

En els gràfics següents, podem observar l'evolució de l'atur a la població de Cervera en els darrers anys: després de mantenir-se molt baix durant la dècada dels 90, l'atur a Cervera va experimentar una forta pujada l'any 2003 (arran de la crisi i el tancament d'empreses importants de la ciutat, com *Lear*, dedicada a la fabricació de components per a la indústria de l'automòbil). A partir d'aquesta forta sotragada, l'atur es va anar reduint molt lentament gràcies sobretot al *boom* de la construcció fins a l'arribada de l'actual crisi econòmica a partir dels anys 2007-2008, que ha disparat les xifres de l'atur durant l'any 2009. Aquesta evolució econòmica explica l'arribada de moltes famílies nouvingudes atretes per la bona situació econòmica de la ciutat durant els anys 2004-2008; a partir d'aquest any, l'arribada de nous immigrants a la ciutat s'ha reduït dràsticament a causa de la manca de perspectives laborals.

Atur registrat.1998 - 2009.

Atur registrat per sexe

(percentatge)

		Sexe		Total
		Homes	Dones	
Cervera	2009	56,2	43,8	706
	2008	47,1	52,9	306
Segarra	2009	56,3	43,7	1.174
	2008	45,0	55,0	529
Catalunya	2009	53,1	46,9	498.352
	2008	45,2	54,8	291.640

Font: Departament de Treball
Anys disponibles: del 1983 al 2009

1.5.3. Caracterització dialectal de la parla de Cervera

La situació de la Segarra al centre de Catalunya l'ha singularitzat històricament —ha estat terra de marca, frontera al límit dels comtats catalans en expansió cap a la zona encara musulmana— i, també, geogràficament, ja que té un caràcter de cruïlla, a cavall entre els dos vessants d'aigua bàsics del país, entre els costers i les planes d'una i altra banda.

Pel que fa a la variant del català que s'hi parla, cal dir que és aquí on s'observa que a les zones de llevant es parla el català oriental i, a ponent, el català occidental. Segons aquesta divisió del català en dos grans blocs dialectals, l'oriental i l'occidental, podem dir que la Segarra pertany al grup dels parlars occidentals i, concretament, se l'identifica amb la variant nord-occidental. Hem de tenir en compte, però, que la situació de la comarca a

tocar de les isoglosses que separen els dos blocs dialectals i que, per tant, configuren uns espais amb una identitat lingüística pròpia.

Les característiques lingüístiques més rellevants de la variant del català que es parla a Cervera i, en general, a les terres que formen la comarca de la Segarra coincideixen, doncs, amb les del parlar nord-occidental (tot i que s'allunya dels parlars més específicament considerats com a nucli d'aquesta variant), amb alguns trets del català oriental i del subdialecte conegut amb el nom de *xipella*.

Tenint en compte aquests aspectes, proposem un recull d'algunes de les característiques dialectals que ens semblen més representatives del parlar d'aquesta zona.

FONÈTICA

Vocalisme tònic

- Té un inventari que coincideix amb el català oriental /a/, /ɛ/, /e/, /i/, /o/, /o/, /u/; però amb una distribució diferent: els mots amb /e/ del català oriental són amb /e/ en català nord-occidental: *pera* ['perɛ], *francès* [fran'ses].

Vocalisme àton

- Es mostra més ric en els graus d'obertura vocàlica: /a/, /e/, /i/, /o/, /u/. La /e/ àtona inicial tendeix a confondre's amb una /a/ en els segments *es-*, *en-*, i *em-*: *enciam*, *escala*.
- Es produeix un tancament de la /e/ en /i/ per la influència d'una consonant palatal pròxima: *genoll*, *senyor*.
- Es produeixen tancaments vocàlics de /e/ en /i/ en altres contextos: *menjar*, *préssec*.
- En algunes zones que pertanyen al parlar conegut com a *xipella* (subdialecte del català central), com el poble de les Oluges, la característica més important —avui en franca regressió— és la pronúncia [i] de la /e/ final de síl·laba lliure o travada: *nosaltres*, *sopes*.
- La *o-* inicial tendeix a convertir-se en el diftong *au-* (canvi que s'explica per fonètica sintàctica: *la oliva*): *oliva*, *olor*, *orella*.
- La /l/ en síl·laba inicial travada es pronuncia [u]: *alfals*, *albergínia*.
- La /o/ àtona seguida de /i/ tònica acostuma a tancar-se en [u]: *conill*, *cobrir*.

Consonantisme

- Es produeix la palatalització en [ɲ] del grup *-in-*: *feina*, *cuina*.
- Es produeix una africatzació [tʃ] de la *x-* inicial i postconsonàntica: *xocar*, *panxa*, *xinxà*.
- S'articula i no s'emmudeix la *-i-* davant de fricativa palatal sorda /ʃ/: *caixa*, *faixa*.

MORFOSINTAXI

- Desinència *-o* [o] de la primera persona del singular del present d'indicatiu: *dormo*.
- Desinència amb *-i-* tònica [i] en els increments dels verbs incoatius de la 3a conjugació: *serveix* [ser'bij], *serveixen* [ser'bijen].
- Desinència [e] a la 3a persona del singular del present i de l'imperfet d'indicatiu: *canta* ['kante], *cantava* [kan'taβe].

- Formes auxiliars peculiars: *vaig* [ˈbatʃ], *be* [ˈaj], *bem* [ˈam], *ben* [ˈaw].
- Els plurals dels antics proparoxítons acabats en -n mantenen la nasal: *hòmens*, *màrgens*.
- Pervivència en algunes zones de l'article masculí arcaic *lo* / *los*.

LÈXIC

- Entre altres, destaquen els mots següents:

aumon (enlloc)

entrepussar (ensopegar)

escatxigar (esquitxar)

fato (embalum)

mixó (ocell)

padrí (avi)

timó (farigola)

vànua (vànova)

xut (mussol)

2. Les llengües al centre

2.1. La llengua catalana, llengua vehicular i d'aprenentatge

2.1.1.1. La llengua, vehicle de comunicació i de convivència

2.1.1.1.1. El català, vehicle de comunicació

El català, com a llengua pròpia de Catalunya, ho és també de l'ensenyament, i, per tant, és la llengua vehicular de les diferents activitats d'ensenyament i aprenentatge del centre.

A més, en el centre s'utilitzen altres llengües de treball per a les activitats i els materials didàctics en les matèries de determinades àrees (llengua castellana, llengua anglesa i llengua francesa). En cas que en les àrees de llengües estrangeres calgui utilitzar una llengua auxiliar, hom procurarà que sigui la llengua catalana,

2.1.1.1.2. El català, eina de convivència

La llengua catalana és l'eina de cohesió i integració entre totes les persones del centre i és el vehicle d'expressió de les diferents activitats acadèmiques.

El centre té una clara conscienciació sobre la necessitat de l'ús del català en la comunicació quotidiana i afavoreix la seva utilització entre tota la comunitat educativa.

2.1.1.2. L'aprenentatge/ensenyament de la llengua catalana

Es vetllarà perquè l'aprenentatge de les llengües i en concret del català tingui un enfocament significatiu i funcional a través de la creació de situacions comunicatives que incentivin l'ús de la llengua.

Les quatre habilitats lingüístiques bàsiques (escoltar, parlar, llegir i escriure) es treballaran de manera integrada. La llengua oral i la llengua escrita rebran un tractament global i no aïllat.

2.1.1.2.1. Llengua oral

El progrés en la competència comunicativa oral de l'alumne/a s'ha d'aconseguir a partir de la interacció amb el professorat i amb els companys. La producció lingüística de l'alumnat ha d'estar relacionada amb el model lingüístic docent, i per tant, és bàsica la interacció del docent com a element impulsor de la comunicació verbal i la qualitat del seu model lingüístic (una bona pronúncia, l'ús d'una llengua col·loquial correcta i una actitud positiva davant les situacions comunicatives).

L'afavoriment de l'ús correcte de la llengua parlada s'ha de tenir en compte no només a la classe de llengua, sinó en totes les activitats escolars i en totes les interaccions personals.

2.1.1.2.2. Llengua escrita

La competència escrita s'ha de potenciar en totes les seves dimensions receptives (lectura) i productives (escriptura) de comunicació i creació, i cal relacionar-la amb les interaccions orals que afavoriran un aprenentatge cada cop més conscient i eficaç. Caldrà per part del professorat motivar els/les alumnes que llegeixin i escriguin perquè descobreixin en la llengua escrita una eina per entendre's a si mateixos i a les altres persones, els fenòmens del món i la ciència i també que és una font de descoberta i plaer personal. En això tindrà molta importància la potenciació d'aspectes com la biblioteca escolar (vegeu més avall

l'apartat "3.1 Pla de Lectura") i la utilització d'eines TIC com a dinamitzadores dels aprenentatges lector i escriptor.

Per altra part, cal aplicar-la progressivament a textos de complexitat cada vegada més gran i de tipologia i funcionalitat cada vegada més diversa en diferents suports (paper i digital) i formats (verbals, gràfics i imatge).

2.1.1.2.3. Relació llengua oral i llengua escrita

Hi ha d'haver un plantejament integral de les quatre habilitats lingüístiques bàsiques (escoltar, parlar, llegir i escriure). S'han de planificar i aplicar a tots els nivells activitats en què la relació de la llengua oral i escrita sigui recíproca i inherent.

Les quatre habilitats lingüístiques es treballen de manera implícita en totes les àrees del currículum en el desenvolupament de les activitats diàries.

2.1.1.2.4. La llengua en les diverses àrees

En tant que la llengua vehicular del centre és la llengua catalana i que el professorat de l'ensenyament secundari no és només un transmissor de coneixements de la seva pròpia matèria sinó també un model lingüístic per a l'alumnat, l'aprenentatge de la llengua catalana ha de ser responsabilitat del conjunt del professorat i, per tant, s'ha de vetllar per l'aprenentatge de l'expressió i la comprensió de la llengua catalana des de totes les àrees del currículum.

Caldrà vetllar perquè el model de llengua emprada en tots els materials didàctics adreçats a l'alumnat sigui ajustat a la normativa de cadascuna de les llengües utilitzades en el centre. El centre vetllarà per arbitrar mecanismes (assessoraments, correctors...) que permetin l'assoliment d'aquest objectiu.

2.1.1.2.5. Continuïtat i coherència entre cicles i nivells

El tractament que es fa de les llengües usades en el centre ha de ser compartit per tots els cicles i nivells, per la qual cosa s'ha de vetllar perquè el conjunt del professorat del claustre disposi de moments reals i efectius per poder coordinar-se i consensuar els principis pedagògics i metodològics que han d'orientar l'ensenyament de les llengües i que han de formar part dels processos habituals d'aquest ensenyament. Aquesta coordinació s'ha de produir tant a nivell vertical (dins de cada Departament didàctic per anar adequant la progressió en l'aprenentatge per a cada nivell educatiu successiu tenint en compte els objectius assolits en els nivells anteriors) com a nivell horitzontal (dins de cada equip docent de nivell per tal d'adequar els continguts treballats per evitar en la mesura del possible solapaments i repeticions o desfasaments en els continguts lingüístics treballats)

En aquest sentit el traspàs d'informació relativa als alumnes és important per anar adequant les estratègies d'ensenyament a les característiques pròpies d'un grup classe o d'un alumne/a en concret i facilitar millor l'adquisició de les competències en la llengua.

2.1.1.2.6. Acollida d'alumnat nouvingut i ensenyament inicial de la llengua vehicular:

El nostre centre com a escola que rep tots els anys molts alumnes nouvinguts en la seva matrícula ha de vetllar per l'aplicació de mesures organitzatives i estratègies didàctiques per tal d'aconseguir que aquest alumnat rebi una acollida al centre i una atenció lingüística adient per facilitar el seu accés a la llengua vehicular i d'aprenentatge i la seva adaptació al centre i al sistema educatiu de Catalunya.

El Pla d'Accollida del Centre (PAC) és el document on es recullen i sistematitzen la major part de les actuacions i mesures organitzatives que s'han de posar en marxa per facilitar la incorporació de l'alumnat nouvingut. Les actuacions programades tenen com a objectiu central obtenir una bona adaptació i integració al centre i a l'entorn de l'alumnat nouvingut.

Pel que fa al funcionament de l'Aula d'Accollida es considera el tutor/a responsable d'impulsar l'aplicació de metodologies per a l'aprenentatge inicial de la llengua i per facilitar una instrucció comprensible en totes les àrees sempre en coordinació amb la resta del claustre de mestres. Els punts bàsics de funcionament de l'Aula d'Accollida són:

- Prioritzar, des del primer moment, pel que fa a l'ensenyança l'ús de la llengua catalana. Això també afecta naturalment a l'alumne nouvingut de procedència hispana que utilitza l'espanyol com a llengua habitual.
- L'aula d'Accollida ha de ser un espai de referència per l'alumne/a nouvingut/da al centre pel que fa a la progressiva adaptació i integració al centre i pel que fa a l'aprenentatge de la llengua catalana.
- Les activitats que es desenvolupin a l'aula han de ser ben diversificades, motivadores i enriquidores. S'han d'anar adaptant al ritme d'aprenentatge de cada alumne/a i s'han de centrar bàsicament en l'aprenentatge de la llengua tot reforçant al màxim el llenguatge oral.
- Les TIC han de ser una eina d'utilització cabdal en les activitats a desenvolupar pel seu caràcter motivador i pel gran ventall de possibilitats que ofereixen envers als aprenentatges de l'alumnat.

2.1.1.2.6.1. Alumnat que desconeix les dues llengües oficials

El centre haurà de vetllar perquè l'alumnat nouvingut al sistema educatiu que desconeix les dues llengües oficials gaudeixi del dret a rebre un suport lingüístic especial si la manca de comprensió els dificulta seguir amb normalitat l'ensenyament. Es prioritzarà l'aprenentatge de la llengua catalana per part de l'alumnat nouvingut atès que aquesta és la llengua vehicular del centre i de l'entorn.

Aquest suport estarà en funció de la disponibilitat horària en cada moment i la direcció del centre vetllarà per optimitzar els recursos disponibles.

Cada alumne/a realitzarà una avaluació inicial⁴ per comprovar els seus coneixements bàsics (lectura i escriptura en la seva pròpia llengua materna, coneixements matemàtics i coneixements del principi alfabètic llatí) en la seva pròpia llengua materna (si és possible i, si no, en una llengua que l'alumne/a conegui). Aquesta avaluació inicial serà el punt de partida per al disseny de les activitats didàctiques que permetin una millor i més ràpida integració de cada alumne/a.

Quan el centre disposi d'una Aula d'Accollida, aquest serà el recurs bàsic per a la integració lingüística de l'alumnat nouvingut en coordinació amb els Departaments didàctics del centre i l'equip docent de nivell de cada alumne/a.. De tota manera, l'alumnat nouvingut serà assignat a un grup-classe del centre en funció de la seva edat i el seu horari d'assistència a l'Aula d'Accollida s'anirà reduint progressivament a mesura que avanci l'adaptació lingüística de cada alumne/a. Aquesta reducció progressiva serà acordada pel conjunt de l'equip docent de cada alumne/a (incloent el tutor/a de l'Aula d'Accollida).

⁴ Es poden trobar models d'avaluacions inicials en les diferents llengües més habituals de la immigració a Catalunya en el web http://www.xtec.cat/lic/nouvingut/professorat/prof_aval_instruments.htm.

Els Departaments didàctics disposaran de materials didàctics adaptats a l'alumnat nouvingut (en què els continguts lingüístics siguin molt bàsics i es vagin ampliant progressivament a mida que la integració lingüística de cada alumne vagi avançant) per poder atendre aquest alumnat les hores que sigui a l'aula amb els seu grup-classe ordinari en els estadis inicials de la seva adaptació al nostre sistema educatiu.

2.1.1.2.6.2. Alumnat de parla hispana

L'alumnat de parla hispana (procedent de la resta de l'Estat espanyol o bé de Sud-amèrica) també s'incorporarà en algunes hores del seu horari a l'Aula d'Acollida del centre o, en el seu defecte, rebrà un suport lingüístic especial si la manca de comprensió els dificulta seguir amb normalitat l'ensenyament en llengua catalana.

2.1.1.2.7. Atenció de la diversitat

La intervenció educativa es regirà pel principi d'atenció a la diversitat, base d'una escola inclusiva. Els mecanismes que es posaran en pràctica per fer-la efectiva han de ser organitzatius, curriculars i metodològics. Entre aquests mecanismes han de considerar-se les adaptacions al currículum, com també el suport en el grup ordinari, els desdoblaments i els agrupaments flexibles.

En aquest sentit el centre desenvolupa el desdoblament d'alumnes en la major part de nivells del centre i té previst realitzar en la mesura del possible els agrupaments flexibles durant els tres primers cursos de l'etapa de l'ESO en les àrees instrumentals (Llengua catalana, Llengua castellana i Matemàtiques). A més, també es realitzaran agrupaments flexibles en l'àrea de Llengua anglesa. El currículum diversificat del 4t curs de l'ESO ja no contempla la possibilitat de realitzar agrupaments flexibles en aquest nivell.

En funció de la disponibilitat d'hores del professorat, el centre realitzarà atencions individualitzades per a l'alumnat que presenti més mancances en els aprenentatges instrumentals bàsics (Llengua catalana, Llengua castellana i Matemàtiques). Prèvia decisió de l'equip docent corresponent i amb comptant amb el criteri dels professionals de suport del centre, alguns/es alumnes podran realitzar activitats de suport individuals o en petits grups destinades a l'assoliment de les habilitats competencials bàsiques (lectura i escriptura, càlcul matemàtic bàsic...) per al seguiment del currículum ordinari.

2.1.1.2.8. Activitats d'incentivació de l'ús de la llengua

El català és el vehicle d'expressió normal en totes les activitats docents i administratives. Per altra part, el centre té una participació activa en activitats acadèmiques i culturals que s'organitzen des de l'entorn per tal d'incentivar l'ús de la llengua (mostra de teatre, descoberta de la ciutat, pla educatiu d'entorn, esports). El centre ha de vetllar perquè totes aquestes activitats es facin normalment en llengua catalana. Puntualment, però, aquestes activitats es podran fer en totes les llengües d'ús al centre.

2.1.1.2.9. Avaluació del coneixement de la llengua

Les competències lingüístiques dels alumnes s'avaluaran en base a l'observació del treball diari i les produccions pròpies de cada alumne/a i d'acord a proves elaborades pels mestres en funció de les competències que es vulguin avaluar a cada moment.

L'avaluació ha de ser un procés continu ha de tenir en compte el punt de partida de cada alumne/a i el seu progrés individual i per tant s'han d'establir les modificacions curriculars que s'estimin oportunes.

Les quatre habilitats lingüístiques bàsiques seran avaluades d'acord amb el mateix criteri d'importància.

2.1.1.2.10. Materials didàctics

El centre ha de vetllar perquè l'adequació del material didàctic al nivell de competència de l'alumnat sigui coherent per tal que l'aprenentatge sigui possible. Cal utilitzar eines diverses pel treball de la llengua com ara diccionaris, enciclopèdies, fitxes diverses, textos reals i materials audiovisuals i no centrar-se únicament en el llibre de text.

En aquest sentit, el centre està immers en la implantació del projecte *EduCAT 1x1*⁵ per a dotar cada alumne/a del centre d'un ordinador portàtil i substituir progressivament els llibres de text en suport paper per llibres de text digitals i altres materials didàctics electrònics i multimèdia.

En aquest sentit, els Departaments didàctics escolliran preferentment llibres de text digitals i altres materials didàctics en format electrònic que utilitzin la llengua catalana com a llengua vehicular. Les àrees que tinguin com a llengües d'ús altres llengües (Llengua castellana i Llengües estrangeres) escolliran materials didàctics digitals en les seves respectives llengües d'ús. En tot cas, si cal la presència d'una llengua auxiliar, serà preferentment la llengua catalana.

2.1.1.3. El català, llengua vertebradora d'un projecte plurilingüe

El centre és conscient de la seva realitat plurilingüe i considera aquesta pluralitat lingüística com una riquesa que cal respectar, conèixer, difondre i preservar. Això no obstant, de cara a facilitar la integració social i acadèmica de l'alumnat i les famílies nouvinguts, el centre vetllarà perquè l'aprenentatge de la llengua catalana sigui el més ràpid possible en aquest col·lectiu.

El centre, a més, és conscient de la realitat plurilingüe de l'entorn social en què està inserit i de la importància de l'aprenentatge d'altres llengües diferents de les oficials a Catalunya en un món globalitzat com el nostre. L'entrada de l'Estat espanyol en la Unió Europea; la participació dels nostres centres d'ensenyament no universitaris i de les nostres universitats en programes europeus d'intercanvi d'estudiants (*Comenius, Leonardo da Vinci, Erasmus...*); les noves tecnologies de la informació i el coneixement (que han escurçat o eliminat les distàncies geogràfiques que abans separaven el coneixement); els mitjans de transport (que han fet possibles desplaçaments i fluxos de població impensables només fa uns pocs anys); han fet sentir més que mai la necessitat que la nostra població sigui destina en eines lingüístiques que facin possible la seva participació activa en aquests processos constantment en evolució i transformació.

2.1.1.3.1. Informació multimèdia

Dins els diversos programes d'innovació en què participa el nostre centre (*EduCAT 1x1, Biblioteca.edu, Comenius...*) que tenen com un dels eixos fonamentals l'ús i aprofitament de les noves tecnologies de la informació i el coneixement, el centre vetllarà perquè el nostre alumnat tingui accés a fonts d'informació i a material multimèdia tant en llengua catalana (per ser la llengua vehicular del nostre centre) com de les altres llengües d'ús al centre

⁵ Durant el 3r trimestre del curs 2009-2010 es farà una prova pilot amb algunes assignatures de 2 grups-classe de 1r d'ESO. Durant el curs 2010-2011, el programa *Educat 1x1* s'estendrà progressivament a tota la resta d'ensenyaments obligatoris i postobligatoris impartits a l'Institut.

(castellà, anglès i francès). Aquest material ha de ser tant font de coneixements generals com una eina per a l'aprenentatge de les diferents llengües emprades.

A més, dins dels programes de projecció internacional en què el centre participa (programa *Comenius*, intercanvis d'estudiants, viatges de final d'etapa...), es vetllarà perquè l'alumnat del nostre institut que participi en aquests activitats utilitzi les TIC per tal de practicar i consolidar el seu repertori lingüístic (continguts de la pàgina web del centre expressats en diverses llengües, participació en xats amb alumnat estranger en llengua anglesa o en altres llengües d'ús al centre, tramesa de correus electrònics en les diverses llengües d'ús del centre, recerca d'informació sobre les destinacions dels viatges...).

Per altra banda, el centre disposa en dotació d'un estudi de ràdio que pot ser utilitzat per a l'enregistrament i l'emissió de programes de ràdio (en què la llengua utilitzada per a escriure els guions, fer les entrevistes, fer els enregistraments, etc. sigui alguna de les llengües d'ús del centre), tant a través de radiofreqüència com a través d'Internet (a través de l'*streaming*, de *podcasts*, etc.).

2.1.1.3.2. Diversitat lingüística del centre i de la societat en el currículum

El centre és conscient de la seva realitat plurilingüe i considera aquesta pluralitat lingüística i social com una riquesa que cal respectar, conèixer, difondre i preservar. En aquest sentit, cal plantejar activitats que donin a conèixer aquesta realitat plurilingüe dins la dinàmica habitual del centre mitjançant activitats diverses (exposicions, xerrades i col·loquis, celebració de festes tradicionals del calendari, coneixement de la realitat dels moviments migratoris, coneixements bàsics de les famílies lingüístiques de la immigració a Catalunya...) que poden encabir-se en les àrees de tutoria, ciències socials, llengües, etc.

En col·laboració amb l'AMPA del centre i de les entitats socials de Cervera (englobades en el Pla Educatiu d'Entorn) el centre donarà a conèixer aquesta seva realitat social diversa i plurilingüe.

2.2. La llengua castellana

El castellà, com a llengua cooficial de Catalunya, ha de ser conegut en profunditat per tot l'alumnat de l'institut, que han d'adquirir-ne el coneixement i la correcció.

Es garantirà una presència adequada de l'ensenyament del castellà en els plans d'estudi, de manera que tots els alumnes, qualsevol que sigui llur llengua habitual en iniciar l'ensenyament, han de poder-lo utilitzar normalment i correctament al final de l'ESO.

Es vetllarà perquè, en acabar l'ESO, l'alumnat compregui i produeixi missatges orals i escrits amb propietat, autonomia i creativitat, en llengua castellana.

Es vetllarà perquè l'alumnat en aquesta etapa educativa consolidi el domini oral i escrit de la llengua castellana i n'adquireixi la competència suficient en el seu ús social.

El centre vetllarà perquè, en acabar les diferents modalitats de batxillerat, l'alumnat usi amb correcció les tècniques de comunicació oral i escrita en llengua castellana i empri els recursos bàsics dels llenguatges tècnics, literaris, científics i icònics adequats al tipus de missatge expressat.

El centre vetllarà perquè l'alumnat tingui un coneixement aprofundit del les característiques culturals, històriques, socials i lingüístiques que identifiquen la llengua i la literatura castellanen.

2.2.1. L'aprenentatge/ensenyament de la llengua castellana:

2.2.1.1. Introducció de la llengua castellana

Atès que l'alumnat procedeix de l'ensenyament primari i ja ha cursat la matèria de Llengua castellana en aquesta etapa, la Llengua castellana formarà part del currículum de l'alumnat del centre segons els plans d'estudi oficials.

Es vetllarà perquè l'aprenentatge de les llengües i en concret del castellà tingui un enfocament significatiu i funcional a través de la creació de situacions comunicatives que incentivin l'ús de la llengua.

Les quatre habilitats lingüístiques bàsiques (escoltar, parlar, llegir i escriure) es treballaran de manera integrada. La llengua oral i la llengua escrita rebran un tractament global i no aïllat.

2.2.1.2. Llengua oral

El progrés en la competència comunicativa oral de l'alumne/a s'ha d'aconseguir a partir de la interacció. La producció lingüística de l'alumnat ha d'estar relacionada amb el model lingüístic docent, i per tant, és bàsica la interacció del docent com a element impulsor de la comunicació verbal i la qualitat del seu model lingüístic (una bona pronúncia, l'ús d'una llengua col·loquial correcta i una actitud positiva davant les situacions comunicatives).

Atès que la llengua vehicular i la llengua auxiliar del centre és la llengua catalana, els contextos d'ús de la llengua castellana es limiten a les classes de les matèries de Llengua i literatura castelleses. Caldrà possibilitar contextos d'ús d'aquesta llengua que permetin a l'alumnat la seva pràctica i la consolidació del seu aprenentatge: xerrades i exposicions orals, contactes (a través de viatges i/o intercanvis o via telemàtica a través de les TIC amb videoconferències o xats de veu...) amb alumnes d'altres centres (de la resta de l'estat espanyol o de Sud-amèrica o d'altres països que tinguin el castellà com a llengua estrangera) en què s'utilitzi el castellà com a llengua de contacte...

2.2.1.3. Llengua escrita

La competència escrita s'ha de potenciar en totes les seves dimensions receptives (lectura) i productives (escriptura) de comunicació i creació, i cal relacionar-la amb les interaccions orals que afavoriran un aprenentatge cada cop més conscient i eficaç. Caldrà per part del professorat motivar els/les alumnes que llegeixin i escriguin perquè descobreixin en la llengua escrita una eina per entendre's a si mateixos i a les altres persones, els fenòmens del món i la ciència i també que és una font de descoberta i plaer personal. En això tindrà molta importància la potenciació d'aspectes com la biblioteca escolar (vegeu més avall l'apartat "3.2 Una biblioteca per aprendre i descobrir") i la utilització d'eines TIC com a dinamitzadores dels aprenentatges lector i escriptor.

Per altra part, cal aplicar-la progressivament a textos de complexitat cada vegada més gran i de tipologia i funcionalitat cada vegada més diversa en diferents suports (paper i digital) i formats (verbals, gràfics i imatge).

Atès que la llengua vehicular i la llengua auxiliar del centre és la llengua catalana, els contextos d'ús de la llengua castellana es limiten a les classes de les matèries de Llengua i literatura castelleses. Caldrà possibilitar contextos d'ús d'aquesta llengua que permetin a l'alumnat la seva pràctica i la consolidació del seu aprenentatge: col·laboracions escrites en la revista o el web del centre, col·laboracions escrites telemàtiques en projectes en què el castellà sigui la llengua vehicular (wikis...), contactes escrits (a través del correu postal o via telemàtica a través de les TIC amb la tramesa de correus electrònics o xats i fòrums

escrits...) amb alumnes d'altres centres (de la resta de l'estat espanyol o de Sud-amèrica o d'altres països que tinguin el castellà com a llengua estrangera) en què s'utilitzi el castellà com a llengua de contacte...

2.2.1.4. Alumnat nouvingut

El centre haurà de vetllar perquè l'alumnat nouvingut al sistema educatiu que desconeix les dues llengües oficials gaudeixi del dret a rebre un suport lingüístic especial si la manca de comprensió els dificulta seguir amb normalitat l'ensenyament.

Atès que la llengua vehicular del centre és la llengua catalana i és la llengua prioritzada per a l'acolliment de l'alumnat nouvingut, caldrà arbitrar altres mecanismes d'atenció a la diversitat (atencions individualitzades, crèdits variables de reforç...) per tal que l'alumnat nouvingut aprengui la llengua castellana.

2.2.1.4.1. Alumnat de parla hispana

L'alumnat de parla hispana (procedent de la resta de l'Estat espanyol o bé de Sud-amèrica) ja coneix la llengua castellana i en té un bon domini. En aquest cas, sobretot amb l'alumnat procedent de Sud-amèrica, l'adaptació se centrarà en el coneixement de les peculiaritats dialectals del castellà emprat al centre i de la seva realitat sociolingüística.

El departament didàctic de Llengua castellana disposarà de materials didàctics adaptats (en què els continguts lingüístics siguin molt bàsics i es vagin ampliant progressivament a mida que la integració lingüística de cada alumne vagi avançant) per poder atendre l'alumnat nouvingut que desconeix la llengua castellana.

2.2.2. Ensenyament i aprenentatge de les llengües catalana i castellana

Les matèries de Llengua Catalana i Literatura i Llengua Castellana i Literatura presenten un currículum semblant i pretenen assolir idèntics o similars objectius. És recomanable la coordinació del professorat dels dos departaments per tal d'optimitzar l'ensenyament i afavorir l'aprenentatge.

La metodologia i els punts de partida poden ser diferents.

Atès que la llengua és un mitjà instrumental i la literatura un vessant de la cultura general, es poden treballar coordinament aspectes específics com són ara els vocabularis especialitzats, la toponímia, el comentari de text o les situacions socials capaces de contextualitzar els fets literaris i lingüístics.

Un objectiu és que la coordinació abracci les altres llengües de l'ESO i del Batxillerat, tant les llengües clàssiques com les modernes. Cal estudiar, en el nivell curricular, els punts de connexió del llatí amb el català i el castellà, i elaborar estratègies comunes d'ensenyament i aprenentatge.

2.3. Altres llengües

2.3.1. Llengües estrangeres

La LOE pretén una sensibilització i domini cada vegada més gran de llengües i cultures estrangeres per tal d'afavorir la comprensió i el respecte envers altres maneres de pensar i actuar. L'objectiu principal és potenciar al màxim l'ús instrumental de la llengua estrangera per tal que els alumnes siguin capaços d'expressar-se i comunicar-se en situacions diverses.

L'aprenentatge s'orienta cap a diferents competències (aspectes curriculars o estratègies comunes):

Competència discursiva: motivar l'alumne perquè sigui capaç de desenvolupar adequadament les estratègies comunicatives, i aconseguir que l'alumne mostri interès per expressar-se en la llengua estrangera.

Competència lectora: mitjançant la lectura de textos adaptats en la seva dificultat al nivell de coneixement de la llengua estrangera dels alumnes, per tal que a partir d'aquestes lectures es realitzin activitats de comprensió, de vocabulari i de discussió.

Competència gramatical: per tal de poder aplicar les regles de funcionament de la llengua.

Comprensió auditiva: que l'alumne sigui capaç de comprendre material enregistrat en suport àudio i audiovisual, produït per parlants nadius de la llengua; pel·lícules de cinema en versió original (anglès, francès o alemany); o qualsevol altre material que sigui expressat en la llengua estudiada.

Expressió oral: que els alumnes siguin capaços de produir missatges en qualsevol situació comunicativa per poder mantenir converses amb parlants de la llengua estrangera estudiada (activitats de role-play, petites escenificacions de diàleg, per exemple).

Competència sociocultural: fer que els alumnes valorin i apreciïn els diferents aspectes i usos de les llengües estrangeres i promoure una actitud de respecte envers la participació i les aportacions dels companys.

Les llengües estrangeres que s'ensenyen en el centre són l'anglès (com a primera llengua estrangera) i el francès (com a segona llengua estrangera, cursada optativament per l'alumnat del centre). D'aquesta manera es garanteix la continuïtat en els estudis de llengües estrangeres del nostre alumnat respecte dels estudis que segueixen en els seus CEIP respectius de procedència..

2.3.1.1. Estratègies generals per a l'assoliment de l'objectiu de l'etapa

L'aprenentatge d'una llengua estrangera, a més de tenir una funció instrumental important, en la mesura en què es proposa l'assoliment d'uns sabers i d'unes habilitats necessaris per comunicar eficaçment, té també una funció formativa, ja que permet desenvolupar tots els aspectes de la persona: perceptius, corporals, afectius, cognoscitius, socials, etc. Aprendre una llengua és alhora un procés privilegiat per apreciar i valorar la diversitat cultural i la pròpia identitat, i desenvolupar una actitud oberta, crítica i de contrast dels valors culturals. A això s'afegeix la funció de desenvolupar la consciència lingüística, la reflexió sobre les llengües i el llenguatge humà, la qual cosa ha de contribuir a l'aprenentatge de les llengües pròpies i d'altres llengües estrangeres.

Una llengua és fonamentalment un mitjà de comunicació. En aquest sentit, l'aprenentatge d'una llengua estrangera ha de permetre a l'alumnat esdevenir sensible envers les diferents manifestacions de la comunicació humana, tant socials com culturals. Aprendre una llengua estrangera implica una reorganització del repertori verbal de l'aprenent, el qual esdevé plurilingüe i gestor de l'aprenentatge i l'ús de les diferents llengües del seu repertori.

L'adquisició de la competència comunicativa en una llengua estrangera suposa no solament aprendre formes lingüístiques i saber-les usar i interpretar, sinó també el coneixement dels valors, les normes i les representacions col·lectives socials i culturals que comparteixen els interlocutors. En aquest sentit, s'entén per "cultura" el conjunt socialment heretat de pràctiques i creences que determinen el teixit de la nostra vida. Per tant, l'ensenyament de la cultura no s'ha de reduir al patrimoni cultural d'una comunitat determinada sinó que s'ha

d'evitar l'estereotip i posar en relleu els aspectes que donen sentit a les activitats comunicatives habituals i que ajuden a establir relacions d'empatia amb parlants de la llengua meta.

El Consell d'Europa estableix un marc europeu comú de referència per a l'aprenentatge de les llengües, en el qual proclama la necessitat que els aprenents desenvolupin competències suficients per tal de relacionar-se amb persones de llengua materna diferent i, per tant, afavorir la mobilitat, la comprensió recíproca i la cooperació a Europa i eliminar els prejudicis i la discriminació. A més, en aquesta etapa, els idiomes s'utilitzaran per promoure la formació intel·lectual i per accedir a d'altres àrees de coneixement que permetin als alumnes fer seguiment dels progressos en el saber científic, humanístic i tecnològic. Per tot això, els objectius i els continguts de les llengües estrangeres al batxillerat continuen oferint l'enfocament comunicatiu que es proposa a l'educació secundària obligatòria i en reforcen els aspectes globalitzadors i interdisciplinari.

Pel que fa als procediments que tenen com a finalitat el desenvolupament d'habilitats i estratègies comunicatives, s'organitzen en procediments relatius a la comprensió, l'expressió i la interacció, en els quals els interlocutors són alhora productors i receptors. De manera especial s'ha de fomentar la capacitat dels alumnes per comunicar-se i interactuar oralment tant en contextos informals, com en contextos amb un cert grau de formalitat. Les estratègies de mediació (en les quals l'usuari fa el paper d'intermediari entre interlocutors que no s'entenen), es consideren com a component natural de les converses, la redacció i la lectura dels aprenents en aquesta etapa educativa, però no es treballen sistemàticament.

A més, tenint en compte que l'alumnat, sobretot en l'etapa del Batxillerat, és més capaç de reflexionar sobre la llengua i sobre el propi procés d'aprenentatge, i també de copsar més recursos expressius i estilístics de l'idioma, cal aprofundir en la presa de consciència sobre l'organització discursiva i textual que permetin a l'alumnat, d'una banda, la comprensió acurada dels enuncis i, de l'altra, l'enriquiment dels recursos propis d'expressió. La reflexió també ha de promoure en l'alumnat l'esperit crític envers l'ús verbal tenint en compte el context i els interlocutors.

Quant als fets, conceptes i sistemes conceptuals, s'han agrupat els continguts d'ordre pragmàtic en nou funcions comunicatives, les quals agrupen les microfuncions i macrofuncions del marc europeu comú de referència per a l'aprenentatge de les llengües més rellevants per a aquest cicle. Aquestes funcions es consideren el suport de tots els elements lingüístics, com ara els elements fonètics i gràfics, els elements morfosintàctics, els lèxics i els elements de gramàtica textual, necessaris per realitzar-les en els diferents discursos.

La tipologia de textos i documents que cal emprar ha de ser molt variada i ha d'incloure textos accessibles amb valor literari, i s'ha de presentar en suports diversos, incloent-hi els formats electrònics. Els continguts conceptuals també donen una especial importància als aspectes culturals.

Pel que fa als valors, normes i actituds, continuen tenint importància aquelles actituds referides a la interacció comunicativa i a la diversitat cultural; tanmateix, la principal diferència en relació amb l'educació secundària obligatòria es troba en la necessitat de revisar constantment el procés, per tal d'arribar a productes finals més acurats i a una postura més madura davant l'aprenentatge d'una llengua.

La realització de tasques comunicatives en situacions reals i pedagògiques és essencial per a la comunicació i l'aprenentatge, en la mesura que aquestes tasques posen en funcionament les estratègies de comunicació i aprenentatge de l'alumnat per tal d'acomplir objectius

comunicatius. Els objectius terminals expliciten les capacitats comunicatives concretes observables emmarcades en els àmbits de comunicació pública, privada, educativa i professional que s'espera que l'alumnat assoleixi en cada curs, de manera que les tasques que porten a terme els alumnes siguin progressivament més complexes, menys familiars i amb menys suports externs i les produccions presentin nivells superiors de fluïdesa, complexitat i correcció formal. Atès que els fets lingüístics mai no es donen aïllats o descontextualitzats, la seqüenciació de capacitats determinada pels objectius terminals esdevé, doncs, la base integradora per a la seqüenciació de continguts. Encara que nombrosos objectius terminals estiguin redactats en termes de producció lingüística, el seu assoliment també pressuposa determinades capacitats receptives. En aquest sentit és raonable esperar que els alumnes siguin capaços de descodificar missatges de més gran complexitat que els que són capaços de produir.

Finalment, als tradicionals entorns de comunicació oral i escrita, resulta imprescindible afegir-hi l'ús actiu dels mitjans audiovisuals i dels entorns de comunicació electrònica, els quals han esdevingut un component essencial de la competència comunicativa de la dona i l'home contemporanis.

És un problema que l'aprenentatge de la llengua anglesa s'hagi de fer amb grups nombrosos, la qual cosa implica la massificació d'alumnes a les classes.

A fi de garantir el domini escrit i parlat de la llengua anglesa establert en els objectius generals, es considera imprescindible que el nombre d'alumnes en les classes, si es possible, que sigui inferior. Això es recolza en principis pedagògics reconeguts arreu per a l'ensenyament de les llengües estrangeres. Es pot assolir mitjançant desdoblaments o agrupacions flexibles que permetin atendre degudament la diversitat de l'alumnat.

2.3.1.2. Llengua auxiliar

En l'ensenyament i l'aprenentatge de les llengües estrangeres (anglesa i francesa), es tendirà a utilitzar únicament la llengua objecte d'aprenentatge. Amb tot, i si és el cas, la llengua auxiliar serà el català atès que és la llengua vehicular del centre.

2.3.1.2.1. Desplegament del currículum

2.3.1.2.1.1. Llengua anglesa

Atès que l'alumnat procedent de l'ensenyament primari que comença 1r d'ESO al nostre centre ja ha cursat la matèria de Llengua anglesa en aquesta etapa com a primera llengua estrangera, la Llengua anglesa formarà part del currículum de l'alumnat del centre segons els plans d'estudi oficials, tant a l'etapa de l'ESO com al Batxillerat.

2.3.1.2.1.2. Segona llengua estrangera: Llengua francesa

Com a Segona llengua estrangera optativa, el nostre centre opta per oferir la Llengua francesa tant a l'etapa de l'ESO com a la del Batxillerat (per garantir la continuïtat en l'opció de l'alumnat que també l'ha escollit durant l'etapa de l'ESO).

Durant l'etapa de l'ESO, l'alumnat del centre podrà cursar optativament aquesta matèria dins la franja de crèdits variables de cada curs segons s'estableixi en la programació anual. S'oferiran els crèdits equivalents a 105 hores lectives d'aquesta matèria al llarg dels 3 primers cursos de l'etapa. L'opció de segona llengua estrangera constitueix un pla per a tota l'etapa, i l'opció de l'alumne o alumna és per al conjunt de l'oferta. Atès aquest caràcter de continuïtat, el centre, d'acord amb l'avaluació inicial de l'alumnat, informará i orientará aquells alumnes que consideri que poden seguir aquests estudis. Això inclou la possibilitat

que, amb els criteris que el centre determini, un alumne o alumna s'incorpori a la segona llengua estrangera en un moment diferent a l'inici de la matèria. En casos excepcionals en què, a la vista de la seva evolució acadèmica, es consideri més adient que un alumne o alumna que havia triat l'opció per la segona llengua estrangera cursi unes altres matèries optatives diferents, la direcció del centre podrà autoritzar el canvi.

Durant el Batxillerat, la segona llengua estrangera s'oferirà dins la franja de matèries optatives (amb una assignació horària global al llarg de l'etapa de 140 hores lectives) segons els plans d'estudi oficials.

2.3.1.2.2. Materials didàctics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera

El centre ha de vetllar perquè l'adequació del material didàctic al nivell de competència de l'alumnat sigui coherent per tal que l'aprenentatge sigui possible. Cal utilitzar eines diverses pel treball de la llengua estrangera com ara diccionaris, enciclopèdies, fitxes diverses, textos reals i materials audiovisuals i no centrar-se únicament en el llibre de text.

En aquest sentit, el centre està immers en la implantació del projecte *EduCAT 1x1* per a dotar cada alumne/a del centre d'un ordinador portàtil i substituir progressivament els llibres de text en suport paper per llibres de text digitals i altres materials didàctics electrònics i multimèdia.

En aquest sentit, els Departaments didàctics de Llengua anglesa i de Llengua francesa escolliran preferentment llibres de text digitals i altres materials didàctics en format electrònic que utilitzin respectivament aquestes llengües com a llengua vehicular. En tot cas, si cal la presència d'una llengua auxiliar diferent, serà preferentment la llengua catalana.

Altres recursos didàctics per a l'aprenentatge de les llengües estrangeres poden ser les activitats extraescolars (com els tallers de teatre)

2.3.1.2.3. Recursos tecnològics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera

Dins els diversos programes d'innovació en què participa el nostre centre (*EduCAT 1x1*, *Biblioteca.edu*, *Comenius...*) que tenen com un dels eixos fonamentals l'ús i aprofitament de les noves tecnologies de la informació i el coneixement, el centre vetllarà perquè el nostre alumnat tingui accés a fonts d'informació i a material multimèdia tant en llengua anglesa com en llengua francesa. Aquest material ha de ser tant font de coneixements generals com una eina per a l'aprenentatge de les diferents llengües emprades.

A més, dins dels programes de projecció internacional en què el centre participa (programa *Comenius*, intercanvis d'estudiants, viatges de final d'etapa...), es vetllarà perquè l'alumnat del nostre institut que participi en aquests activitats utilitzi les TIC per tal de practicar i consolidar el seu repertori lingüístic (continguts de la pàgina web del centre expressats en diverses llengües, participació en xats amb alumnat estranger en llengua anglesa o en altres llengües d'ús al centre, tramesa de correus electrònics en les diverses llengües d'ús del centre, recerca d'informació sobre les destinacions dels viatges...).

A més, el centre disposa en dotació d'un estudi de ràdio que pot ser utilitzat per a l'enregistrament i l'emissió de programes de ràdio (en què la llengua utilitzada per a escriure els guions, fer les entrevistes, fer els enregistraments, etc. sigui alguna de les llengües estrangeres del centre), tant a través de radiofreqüència com a través d'Internet (a través de l'*streaming*, de *podcasts*, etc.).

2.3.1.3. Estratègies d'ampliació de l'oferta de llengües estrangeres

2.3.1.3.1. *Aprenentatge integrat de continguts i llengua estrangera*

El centre no descarta participar en algun programa *AICLE / CLIL* (*Aprenentatge Integrat de Continguts en Llengua Estrangera*) en què la llengua anglesa sigui la llengua vehicular en determinades matèries del centre.

En tot cas, la participació en aquest programa haurà de comptar amb el vistiplau de tots els departaments didàctics afectats i caldrà aprovar-la en el Claustre de Professors i en el Consell Escolar del Centre.

2.3.1.4. Projectes i programes plurilingües

Actualment, el centre participa en un programa *Comenius* amb diversos instituts d'altres països de la Unió Europea. Podeu veure més informació en consultant l'apartat "3.4 Projecte *Comenius*" més endavant a la pàgina 59.

2.4. Organització i gestió

2.4.1. Organització dels usos lingüístics

2.4.1.1. Llengua del centre

El català és el vehicle d'expressió normal en totes les activitats docents i administratives del centre ja siguin internes o de projecció externa.

El centre segueix un criteri favorable a l'ús de la llengua catalana pel que fa als rètols, cartells, murals i la decoració general.

La direcció del centre ha de vetllar perquè les comunicacions orals i escrites amb les famílies es facin en català, sense perjudici que en moments puntuals es facin en altres llengües per tal de facilitar la comunicació amb les famílies estrangeres, especialment, les nouvingudes.

2.4.1.2. Documents de centre

Tota la documentació escrita generada a la secretaria (cartes, certificats, impresos, avisos públics, etc.) i altres instàncies del centre (actes de les diverses reunions, convocatòries, programacions didàctiques, etc.) serà redactada en llengua catalana.

En cas que un usuari demani algun document que hagi de presentar en alguna administració o institució fora dels territoris on el català és llengua oficial, el centre vetllarà perquè l'esmentat document sigui redactat en llengua castellana.

2.4.1.3. Ús no sexista del llenguatge

En la documentació generada pel centre es vetllarà per fer un ús no sexista del llenguatge.

La direcció del centre vetllarà perquè aquest requisit es compleixi en la documentació generada des de la secretaria del centre i perquè tots els estaments implicats en el centre (AMPA, activitats extraescolars, pàgina web, professionals externs de l'EAP, etc.) tinguin cura en aquest sentit.

Els diferents departaments didàctics del centre també vetllaran per utilitzar un llenguatge no sexista, tant en el material didàctic que confegeixin com en les programacions i la

documentació que generin. A més, vetllaran perquè els materials didàctics que emprin amb l'alumnat també facin un ús no sexista del llenguatge.

2.4.1.4. Comunicació externa

Com a norma general, tota la comunicació externa del centre es farà en llengua catalana (retolació interna i externa, correspondència, invitacions, publicitat, certificacions, etc.).

En els casos en què es valori que l'ús d'una altra llengua pugui ser d'especial utilitat per a aconseguir els resultats comunicatius buscats (per exemple, la comunicació amb famílies nouvingudes recentment a Catalunya), es podrà utilitzar una altra llengua.

Quan sigui necessari, se sol·licitarà el suport específic de serveis d'interpretació i traducció externs al centre per les vies establertes reglamentàriament (serveis de l'EAP, de l'assessorament LIC, del Consell Comarcal, etc.).

2.4.1.5. Llengua de relació amb famílies

Com a norma general, tota la comunicació del centre amb les famílies de l'alumnat es farà en llengua catalana.

En els casos en què es valori que l'ús d'una altra llengua pugui ser d'especial utilitat per a aconseguir els resultats comunicatius buscats (per exemple, la comunicació amb famílies nouvingudes recentment a Catalunya), es podrà utilitzar una altra llengua.

Quan sigui necessari, se sol·licitarà el suport específic de serveis d'interpretació i traducció externs al centre per les vies establertes reglamentàriament (serveis de l'EAP, de l'assessorament LIC, del Consell Comarcal, etc.).

En la mesura que sigui possible, el centre disposarà de models de comunicació amb les famílies per als casos més usuals (sortides de l'alumnat, convocatòries de reunions, convocatòries d'entrevista, comunicats d'absències i faltes de l'alumnat, etc.) en les diverses llengües que utilitzen les famílies de l'alumnat. El centre vetllarà especialment per aquesta comunicació en la llengua pròpia de les famílies en els casos de famílies nouvingudes arribades recentment a Catalunya. En la següent adreça d'internet http://www.xtec.cat/lic/nouvingut/families/fam_com_notes.htm es poden trobar alguns models en algunes llengües habituals de la immigració a Catalunya.

2.4.1.6. Educació no formal

2.4.1.6.1. Activitats extraescolars

Totes les activitats extraescolars (excursions, visites, tallers, seminaris...) que organitzi el centre (tant des de la direcció del centre com des d'algun dels seus Departaments didàctics o des de l'AMPA) utilitzaran normalment la llengua catalana com a llengua vehicular. Tant la direcció del centre com l'AMPA vetllaran perquè el personal que hagi de dur a terme aquestes tasques amb l'alumnat sigui competent en llengua catalana i utilitzi aquesta llengua tant per a les activitats amb l'alumnat com per a la redacció de tota la documentació que se'n derivi.

Puntualment, aquestes activitats extraescolars poden fer-se en les altres llengües d'ús al centre (castellà, anglès o francès) quan algun Departament didàctic així ho cregui convenient per necessitats de la seva programació didàctica (una obra de teatre en castellà o anglès, una xerrada sobre algun contingut específic del currículum, etc.).

2.4.1.6.2. Contractació d'activitats extraescolars a les empreses

El centre vetllarà perquè, quan s'hagi de contractar activitats extraescolars perquè hi participi l'alumnat (tallers, xerrades, cursos monogràfics, etc.), aquestes activitats es desenvolupin generalment en llengua catalana i perquè el personal encarregat d'impartir-los tingui la capacitat adequada per fer-ho en aquesta llengua.

Puntualment, aquestes activitats extraescolars poden fer-se en les altres llengües d'ús al centre (castellà, anglès o francès) quan algun Departament didàctic així ho cregui convenient per necessitats de la seva programació didàctica (una obra de teatre en castellà o anglès, una xerrada sobre algun contingut específic del currículum, etc.).

2.4.2. Plurilingüisme al centre educatiu

2.4.2.1. Actituds lingüístiques

Per una banda, la nostra comunitat educativa està especialment sensibilitzada i compromesa amb la normalització de la llengua catalana en tant que llengua pròpia de Catalunya i manifesta explícitament la voluntat que el català continuï essent l'instrument bàsic de comunicació en tots els àmbits del nostre centre, i, especialment en els darrers anys, per tal facilitar la integració social i acadèmica de l'alumnat i les famílies procedents de la nova immigració.

Per l'altra, la nostra comunitat educativa és conscient de la realitat plurilingüe del centre i de l'entorn social en què es troba, i considera aquesta pluralitat lingüística com una riquesa que cal respectar, conèixer, difondre i preservar. A més, també és conscient de la importància de l'aprenentatge d'altres llengües diferents de les oficials a Catalunya en un món globalitzat com el nostre, sobretot arran dels canvis socials experimentats per la nostra societat en els darrers decennis (l'entrada de l'estat espanyol a la UE, la nostra participació en programes europeus d'intercanvi, l'aparició de les TIC i el desenvolupament d'Internet, etc.).

Per tant, es manifesta la voluntat d'afavorir les iniciatives que permetin el coneixement de tota la comunitat d'aquesta realitat plurilingüe i de posar en marxa propostes que impulsin l'aprenentatge de noves llengües per part de no només de l'alumnat sinó de tots els estaments de la comunitat educativa.

2.4.2.2. Mediació lingüística (traducció i facilitació)

Atesa la diversitat lingüística que conviu en el nostre centre sobretot a causa de la nova immigració dels darrers anys (alumnat i famílies procedents de diversos indrets i de diverses procedències lingüístiques), cal potencia les eines de mediació lingüística que facilitin l'acolliment, la integració i l'intercanvi d'informació entre tots els agents del centre.

En aquest sentit, caldrà implementar mesures que possibilitin aquesta mediació lingüística sobretot en les etapes inicials de la integració de l'alumnat i les famílies nouvinguts, com les següents:

- a) Ús de llengües àmpliament difoses al món (com l'anglès i el francès, entre d'altres) que puguin actuar com a llengües pont entre l'alumnat i les famílies nouvingudes i els altes estaments de la comunitat educativa.
- b) Alumnat i famílies de la mateixa procedència lingüística arribats al nostre centre temps abans i que ja estiguin integrats lingüísticament, que actuïn com a mediadors i traductors amb els nouvinguts més recents.
- c) Ús de les TIC (Internet, diccionaris i traductors en línia,...) en la mesura que sigui possible per tractar de superar les barreres lingüístiques

- d) Suport específic de serveis d'interpretació i traducció externs al centre per les vies establertes reglamentàriament (serveis de l'EAP, de l'assessorament LIC, del Consell Comarcal, etc.).
- e) Afavoriment de la formació del personal del centre (professorat i PAS) en les llengües de la nova immigració.
- f) Creació en el centre un servei de suport tècnic pel que fa al vocabulari especialitzat (TERMCAT), que assessori el professorat en la traducció i correcció idiomàtica de les activitats docents que puguin dur a terme amb l'alumnat nouvingut.

2.4.3. Organització dels recursos humans

2.4.3.1. El pla de formació de centre en temes lingüístics

D'acord amb el que s'ha esmentat anteriorment en l'apartat "2.4.2.1.- *Actituds lingüístiques*", l'interès del centre en la formació en termes lingüístics se centrarà en els següents aspectes:

- a) Promoure la capacitació lingüística en llengua catalana del tot el professorat i el PAS i estimular la seva formació mitjançant la participació en els cursos de reciclatge i de perfeccionament que s'organitzin de tal manera que el professorat esdevingui un model lingüístic vàlid per a l'alumnat del centre en totes les matèries del currículum.
- b) Promoure la capacitació lingüística en llengua anglesa del tot el professorat i el PAS i estimular la seva formació mitjançant la participació en els cursos de reciclatge i de perfeccionament que s'organitzin per tal de poder participar, quan sigui el moment oportú, amb garanties en programes d'innovació de l'ensenyament de les llengües (programes AICLE /CLIL per a l'Aprenentatge Integrat de Llengües Estrangeres a través d'altres matèries del currículum) i intercanvis d'estudiants i d'experiències educatives amb centres d'altres països (per exemple, a través del programa Comenius).
- c) Incentivar la capacitació lingüística, encara que sigui a un nivell bàsic, en les llengües de la nova immigració del professorat i el PAS per tal que facilitin la integració de l'alumnat i les famílies nouvingudes a Catalunya.

2.4.4. Organització de la programació curricular

2.4.4.1. Coordinació cicles i nivells

Per tal que l'aprenentatge lingüístic de l'alumnat sigui significatiu, hi ha uns aspectes previs que cal tenir en compte: si es tracta d'aprendre llengua i comunicació, de desenvolupar la competència plurilingüe i intercultural, l'eix dels continguts cal situar-lo en els usos i situacions comunicatives que es produeixen en les activitats educatives, per tant, continguts comuns a les diferents matèries curriculars i a totes les llengües i llenguatges que s'ensenyen al centre educatiu. Això significa que, perquè la seqüenciació d'aquests continguts sigui efectiva, cal la coordinació des dels diferents àmbits escolars (nivells i departaments) i, d'una manera general, entre tots els implicats en el procés educatiu i en el projecte lingüístic del centre.

El primer aspecte que cal tenir en compte quan es planteja la seqüenciació dels continguts és que el canvi de currículum s'ha de fer de manera progressiva a partir del programa actual i, sobre aquesta base, començar a introduir canvis que es vagin apropant a la nova concepció que es planteja en el currículum.

El programa de l'àmbit de llengües està fortament condicionat pel conjunt de situacions comunicatives o tasques que es poden dissenyar perquè condicionarà molts elements de la seqüenciació. A més, caldrà considerar aquests contextos des de la perspectiva de les llengües que s'ensenyen al centre, perquè no pot tenir el mateix tractament una llengua de forta presència en l'entorn que una altra que hi té poques referències.

La llengua del país, el català, ha de tenir una especial consideració, com es dedueix dels plantejaments de la Llei de Política Lingüística i la resta de la legislació vigent. Tot plegat ha de confluïr en un plantejament coherent per al desenvolupament de la competència plurilingüe i intercultural del nostre alumnat.

Hi ha continguts que cal que s'ensenyin de forma coordinada entre el professorat de totes les matèries curriculars. És cert que aquesta coordinació sovint suposa una gran dificultat. Probablement serà oportú que, per iniciar el procés, es proposi l'acord entre dues o més persones d'un nivell concret, però l'objectiu final és que tot el professorat arribi a un acord.

Per exemple, es tracta de precisar com treballar coordinadament els processos de captació i selecció d'informació (amb les tècniques de presa d'apunts o altres semblants), els d'elaboració d'informació (amb els mapes conceptuals i altres representacions de relacions), i els d'estructuració i comunicació de la informació amb els tipus de text que s'utilitzen, aspecte clau per a la construcció dels coneixements específics de cadascuna de les matèries.

Com a orientació per a la seqüenciació dels continguts es proposa:

- Les tasques globals i col·laboratives, l'articulació i coordinació d'aquestes tasques ha de donar sentit i continuïtat al treball escolar més analític i concret.
- Caldrà precisar les habilitats cognitivolingüístiques concretes per a cada nivell (descripcions, explicacions...) arribant a l'acord de quins, amb quina seqüència i a quines matèries caldrà fer-ho.
- També serà convenient precisar quines característiques es contemplaran en cada nivell i matèria per centrar l'atenció de l'alumnat, atès que cada disciplina té les seves característiques i cal afavorir la transferència dels aprenentatges d'una a les altres.
- En aquest procés de seqüenciació acordada, la lectura, l'escriptura i la creació audiovisual són recursos molt freqüents en la metodologia de la majoria de les matèries curriculars. És del tot convenient que el professorat de les diferents matèries es posi d'acord en com realitzarà el procés de lectura, tractament de la informació i escriptura o creació audiovisual. Això significa: com es prepararan preguntes per avançar els continguts de la lectura; com s'organitzarà la conversa per facilitar la discussió sobre la lectura; com es concretaran les idees nuclears; com es representaran; com es planificarà el text que caldrà escriure; quines preguntes facilitaran la concreció de la seva presentació; quins criteris es tindran per regular la seva realització, etc. Evidentment, aquesta seqüència caldrà fer-la tenint molt en compte la disciplina de referència i la llengua o llengües que s'utilitzaran per a la realització de la tasca o unitat didàctica.
- Com en el cas dels processos de lectura i escriptura, caldrà seqüenciar les estratègies o tècniques d'aprenentatge que ajudin a la resolució de les tasques d'aprenentatge com la captació de la informació, amb la presa d'apunts o les tècniques de memorització, per posar algun exemple. Aprendre a aprendre suposa alguna cosa més que aplicar tècniques de manera mecànica i al marge dels continguts curriculars, per aquest motiu és clau que es realitzi aquesta seqüenciació dintre del

procés comprensiu (i estratègic) de l'aprenentatge de cadascuna de les matèries curriculars i del conjunt d'elles.

En síntesi, amb la seqüenciació d'aquests àmbits s'estan assegurant els recursos procedimentals que cal tenir per poder desenvolupar d'una manera harmònica i coordinada totes les competències metodològiques i comunicatives necessàries per als aprenentatges específics de totes les matèries curriculars, incloent-hi les matèries lingüístiques.

2.4.4.2. Estructures lingüístiques comunes

A fi d'evitar les repeticions de continguts comuns a totes dues llengües oficials (el que hom anomena *estructures lingüístiques comunes*), s'indica de manera orientativa els aprenentatges que es poden realitzar des de cada una de les dues llengües (català i castellà). Això comporta que les adquisicions de continguts que l'alumnat fa des d'una de les llengües (català o castellà) s'han d'aplicar de forma pràctica en l'altra llengua. Els aprenentatges relacionats amb els continguts que no són comuns es desenvolupen en cada una de les dues matèries.

Els següents continguts poden treballar-se tant des de l'àrea de Llengua catalana com des de l'àrea de Llengua castellana.:

- Elements de la comunicació: situació, intencionalitat, missatge, interlocutors i codi. Aspectes no lingüístics. El context.
- Funcions del llenguatge.
- Propietats del text: cohesió, coherència, adequació al context. Els signes de puntuació.
- Tipus de textos orals i escrits. Els textos expositius, argumentatius, descriptius, narratius, instructius i predictius.
- Textos específics: científics, tècnics, jurídics, administratius, humanístics, periodístics i publicitaris.
- Els gèneres literaris: narrativa, poesia, teatre, assaig, dietari, memòria i periodisme literari.
- Estructura del mot. Lexema i morfema. Relacions per la forma: derivació i composició. Els camps lèxics i semàntics. El lèxic i el diccionari. Característiques de les obres lexicogràfiques bàsiques. Principis generals del diccionari en suport CD i a Internet.
- Text, oració i mot. Tipus d'oracions. Categories sintàctiques (sintagmes). Funcions sintàctiques.
- La variació lingüística: social, geogràfica i estilística.
- Els fenòmens de contacte entre llengües: bilingüisme, diglòssia, conflicte lingüístic. La planificació lingüística i els processos de normalització lingüística.
- Relacions pel significat: polisèmia i homonímia, sinonímia i antonímia, hiperonímia i hiponímia. La formació del lèxic: mots populars, cultismes i pseudoderivats. Manlleus i calcs. Procediments lingüístics de creació de neologismes.

Caldrà que els dos Departaments didàctics acordin, dins de les seves respectives programacions anuals, quins d'aquests continguts es treballaran principalment des de cadascuna de les àrees. Un objectiu és acordar, fins on sigui possible, el lèxic específic i la

terminologia més relacionats amb els objectes de la disciplina de llengua i evitar, d'aquesta manera, el doble etiquetatge per a un mateix objecte o concepte.

Un objectiu és acordar, fins on sigui possible, els criteris d'avaluació de cada una de les dues matèries de llengua. Hi ha aspectes de l'avaluació de la llengua que haurien de considerar-se com a únics. Per exemple, la capacitat dels alumnes per resumir oralment i per escrit missatges escrits i orals formals, explicitant-ne les informacions i les idees essencials, així com la intenció de l'emissor, que ens remet a un grau d'adquisició d'una habilitat lingüística en totes dues llengües. En canvi, la capacitat per interpretar locucions, modismes i frases fetes d'ús corrent, fent-les servir en els missatges orals i escrits propis, té sentit per a cada codi lingüístic concret.

Així doncs, podria ser coherent i recomanable que els departaments de Llengua Catalana i de Llengua Castellana procurin realitzar un treball compartit pel que fa a l'establiment dels criteris d'avaluació, a la elaboració dels instruments de recollida sistemàtica d'informació i a la distribució entre les dues matèries dels aspectes comuns que es vulguin avaluar per tal d'obtenir una informació més específica de l'aprenentatge de cada llengua i una visió global de l'assoliment dels objectius. D'aquesta manera, la informació recollida també podria permetre la revisió de les programacions respectives.

A més de la transmissió explícita de coneixements lingüístics formals i de les activitats més directament relacionades amb aquesta transmissió, és necessari poder dur a terme activitats que promoguin en els alumnes la reflexió sobre els usos de la llengua; sobretot quan els alumnes en són els usuaris. Aquesta necessitat remet tant a la formació lingüística dels alumnes com al contingut de les proves de Llengua catalana i de Llengua castellana de les PAU o a l'assoliment de les competències bàsiques establertes per a l'ESO. La competència dels alumnes sobre la llengua té projecció més enllà de les disciplines de llengua: a la resta de matèries, humanístiques, tecnològiques o científiques, l'escriptura hi és sempre present (apunts, exàmens, treballs d'aula, treballs de recerca, etc.). Per aquesta raó, una formació sòlida dels alumnes com a escriptors escolars és un benefici per a cada una de les matèries del currículum.

2.4.5. Biblioteca escolar

2.4.5.1. Accés i ús de la informació

El centre ha de vetllar perquè l'accés i ús de la informació per part dels alumnes sigui un fet quotidià real i efectiu, per la qual cosa haurà de planificar i promocionar activitats encaminades a l'adquisició per part dels alumnes de les destreses i estratègies necessàries per tal de saber quan la informació és necessària, com localitzar-la, com utilitzar-la i com comunicar-la per a que sigui realment efectiva i transformar-la així en coneixement personal.

La biblioteca escolar ha de ser un espai de dinamització de moltes d'aquestes activitats que possibiliten l'assoliment d'aquestes competències.

A part de les activitats de lectura que es fan de forma inherent en totes les àrees del currículum, el centre ha planificat a tota l'etapa de l'educació primària unes hores específiques d'hàbits lectors amb lectura individual o de grup de lectures diversificades i amb materials diversos per a consolidar encara més aquesta competència comunicativa.

El curs 2009-2010 s'ha posat en marxa al nostre centre el projecte *Biblioteca.edu* sota el títol de *Una biblioteca per aprendre i descobrir*. L'objectiu d'aquest projecte és dinamitzar i posar al dia la biblioteca de què disposa el centre escolar, i fer que esdevingui una mediateca i un

centre de recursos de tot tipus (bibliogràfics, videogràfics, electrònics, multimèdia, etc.) a l'abast de tota la comunitat educativa.⁶

Aquest projecte contempla prioritzar les fonts d'informació i els materials en suport divers existents en llengua catalana en tant que llengua vehicular del nostre centre. A més, en coordinació amb els diferents departaments didàctics del centre, també es posaran a disposició de la comunitat educativa materials i fonts d'informació en les diverses llengües d'ús en el nostre institut.

En les noves adquisicions per al fons de la biblioteca del centre es seguirà el criteri d'adquirir obres en versió original quan es tracti d'obres escrites en català o en castellà, i de donar preferència a les versions catalanes per a les obres originades en doble versió o per a les traduccions.

Es dotarà cada aula del centre del material necessari (per exemple, un diccionari normatiu de la llengua catalana) per tal que el professorat i l'alumnat pugui resoldre dubtes lingüístics. A més, dins del procés d'informatització de les aules (dotades d'un ordinador fix, d'un projector i d'una pissarra digital o de projecció), es vetllarà perquè des de tot aquest maquinari sigui fàcil accedir al recurs en línia de consulta d'informació (enciclopèdies, *wikipèdia*, *edu365.com*, etc.) i als recursos de resolució de dubtes lingüístics de les diferents llengües d'ús en el nostre institut.

2.4.5.2. Pla de lectura de centre

En el marc del projecte esmentat de dinamització de la biblioteca escolar, durant el curs 2009-2010, s'ha posat en marxa el PLC (Pla de Lectura de Centre).⁷

Durant el primer trimestre del curs, aquest pla es va implantar en el 1r curs de l'ESO; al segon trimestre s'ha implantat al 2n curs de l'ESO; el proper curs 2010-2011 s'estendrà a tot el 2n cicle de l'ESO.

En coordinació amb els Departaments didàctics del centre i amb els equips docents de cada nivell, s'hi inclouran lectures d'obres literàries en totes les llengües d'ús al nostre institut.

Es vetllarà especialment perquè l'alumnat amb més dificultats per a llegir i entendre la llengua catalana (per exemple, l'alumnat nouvingut) prioritzi lectures d'aquesta llengua a l'hora de fer la seva tria,

2.4.6. Projecció del centre

2.4.6.1. Pàgina web del centre

El centre manté una pàgina web pròpia amb l'URL següent:

<http://www.iesantonitorroja.cat/>

Els continguts que conté aquest lloc web seran redactats bàsicament en llengua catalana. Ara bé, aquells apartats del web que siguin mantinguts per les àrees en què s'utilitzen altres llengües com a llengües de treball (departaments de llengua castellana i de llengües

⁶ Podeu veure una informació més detallada d'aquest projecte consultant més endavant l'apartat "3.2 Una biblioteca per aprendre i descobrir", a la pàgina núm 48.

⁷ Podeu veure una informació més detallada d'aquest projecte, consultant més endavant l'apartat "3.1 Pla de Lectura", a la pàgina núm 46.

estrangeres, per exemple) podran utilitzar la seva respectiva llengua de treball per a la confecció dels seus respectius llocs web.

A més, aquells apartats del web destinats a les relacions internacionals del centre (projecte Comènius i altres projectes amb una difusió potencialment àmplia) podran ser redactats també en altres llengües diferents de la catalana per garantir-ne la correcta difusió entre els seus destinataris potencials.

2.4.6.2. Revista

El centre edita cada curs acadèmic un número de la revista *Punt de mira*. El contingut general de la revista serà redactat en llengua catalana. La versió en línia d'aquesta publicació (ubicada al lloc web del centre) es farà també generalment en llengua catalana.

Atès que la revista publica continguts i activitats generats en diverses àrees del currículum del centre, podran també utilitzar-se les llengües de treball d'aquestes àrees per redactar aquests continguts de la revista.

2.4.6.3. Exposicions

Puntualment, els departaments didàctics del centre organitzen exposicions de materials elaborats per l'alumnat bé en els espais comuns del centre (passadissos, vestíbul, biblioteca, etc.) bé en altres espais adients segons l'ocasió. En general, la llengua vehicular en aquest tipus de mostres (textos, peus de fotos, rètols explicatius, cartells anunciadors, díptics explicatius, etc.).

Això no obstant, atès que les exposicions poden ser organitzades per exposar continguts i activitats generats en diverses àrees del currículum del centre, podran també utilitzar-se les llengües de treball d'aquestes àrees per redactar aquests continguts de cada exposició.

2.4.7. Xarxes de comunitats virtuals

Davant del desenvolupament de les TIC i la seva aplicació pedagògica, el centre potenciarà la participació de l'alumnat i del professorat en les Xarxes de comunitats virtuals. De fet, el centre disposa d'un EVEA (Entorn Virtuals d'Ensenyament i Aprenentatge) sobre una plataforma Moodle en els servidors de la XTEC. Aquest entorn constitueix un lloc virtual de trobada del professorat i de l'alumnat d'un mateix curs. En aquest entorn hi ha els continguts, les activitats, les notícies, els enllaços i els elements de participació i comunicació entre totes les persones implicades.

Seguint els criteris generals exposats anteriorment en l'apartat "2.- *Les llengües al centre*", la comunicació en aquest entorn es vehicularà a través de la llengua catalana.

Ara bé, aquells apartats del web que siguin mantinguts per les àrees en què s'utilitzen altres llengües com a llengües de treball (departaments de llengua castellana i de llengües estrangeres, per exemple) podran utilitzar la seva respectiva llengua de treball per a la confecció dels seus respectius llocs web. En cas d'haver d'utilitzar una llengua auxiliar, aquesta serà la llengua catalana.

A banda de facilitar la comunicació intracentre, les xarxes de comunitats virtual permeten també la comunicació amb estudiants d'altres centres educatius d'arreu de Catalunya, de la resta de l'Estat espanyol i de l'estranger.

Cal potenciar-ne l'ús (a través de blocs, wikis, correus electrònics, missatgeria instantània, videoconferència, etc.) per part de l'alumnat nouvingut per tal de comunicar-se amb companys d'altres centres i participar en activitats que els permetin practicar la llengua catalana i avançar en el seu aprenentatge de la nostra llengua.

Els mateixos aspectes de les xarxes de comunitats virtuals han de ser emprats pel conjunt de l'alumnat per tal de progressar en l'aprenentatge de la llengua castellana i de les llengües estrangeres (anglès o francès) mitjançant l'establiment de relacions amb centres educatius de la resta de l'Estat espanyol o de l'estranger. L'ús de les TIC i de les xarxes de comunitats virtuals pot exhaurir-se en si mateix o bé esdevenir el primer pas d'una relació que esdevingui presencial a través, per exemple, d'un intercanvi. En tot cas, a través d'aquests intercanvis, l'alumnat del nostre centre intentarà donar a conèixer als seus interlocutors, entre altres aspectes, la realitat lingüística i social del nostre centre, de Cervera i de Catalunya.

2.4.8. Intercanvis i mobilitat

Per tal de potenciar l'ensenyament de les llengües estrangeres, el nostre centre realitza des de fa diversos cursos diversos intercanvis amb centres educatius de l'estranger. En aquest sentit, aquest curs 2009-2010, l'alumnat del nostre centre participa en dos projectes d'intercanvi:

- a) Intercanvi amb un institut de la ciutat alemanya de Lemgo
- b) Participació en un projecte Comenius compartit amb un institut alemany i amb un institut polonès (podreu trobar més informació en l'annex "3.4.- Projecte Comenius" a la pàgina núm 59).

A més, el viatge de final d'estudis de 4t d'ESO es realitza normalment a un país estranger i s'aprofita per realitzar el crèdit corresponent al treball de síntesi de 4t curs. En aquest sentit es realitza un treball previ a la realització del viatge que consisteix a buscar informació (tot emprant diverses llengües) sobre les ciutats que es visitaran, aspectes culturals diversos del país de destinació (gastronòmics, literaris, etc.) i nocions bàsiques de la llengua del país de destinació.

L'alumnat de 3r d'ESO que cursa l'assignatura de Francès com a segona llengua estrangera, realitza un viatge a la ciutat francesa de Carcassona dins de la programació de l'esmentada assignatura.

3. Annexos

3.1. Pla de Lectura

A principis d'octubre el tutor presenta el PLC a tot l'alumnat. Abans cal convocar el professorat per tal d'exposar en detall els acords de la Comissió de Lectura..

3.1.1. Horari

- 30 minuts de lectura dos cops a la setmana per als dos cursos del Cicle inicial.
- Els 30 minuts afectaran les matèries comunes de llengües i també a la tutoria.
- S'impartirà a l'aula habitual. L'hora de lectura vindrà indicada a l'horari establert per la Direcció.

3.1.2. Organització de l'aula:

- La lectura és fa a l'aula.
- Els llibres romanen en els caixons de rodes de cada nivell que s'hauran d'anar a recollir a la biblioteca, en ells hi haurà:
 - a) Llibres de lectura recomanats i de lliure elecció: novel·les en català, castellà, anglès i francès. Llibres de coneixements, còmics, exemplars de la revista *Cavall Fort*, llibres per a alumnes d'Aula d'Acollida, adaptacions i llibres de català fàcil.
 - b) Un diccionari de cada llengua.
 - c) Una carpeta amb les fitxes bibliogràfiques i Memòria del Pla de Lectura dels alumnes.
- Els alumnes hauran de llegir 1 llibre en català i 1 en castellà, i un altre de llengua estrangera cada trimestre.

3.1.3. Funció del professor tutor

- Presentació del pla: insistir en els aspectes organitzatius.
- Tria dels encarregats que recolliran les fitxes i els llibres.

3.1.4. Funcions del professorat

- Vetllar perquè hi hagi silenci absolut.
- Ajudar els alumnes a triar els llibres, segons els gustos, la formació lectora i els coneixements lingüístics.
- Vetllar perquè les fitxes bibliogràfiques i memòria del Pla de l' alumne es facin bé. I guardar-les a la carpeta, quan hagin acabat la lectura del llibre.

3.1.5. Funcions del professorat de llengua

- La primera sessió s'iniciarà a classe de llengua catalana. El professorat s'encarregarà d'orientar els alumnes en la tria dels primers llibres de lectura. Més endavant els alumnes ja els triaran pel seu compte, ajudats pel professorat encarregat.

- Un cop al mes aproximadament els alumnes exposaran en comú, a les hores de llengua catalana/ castellana/ anglesa/ les lectures que fan tot recomanant, o no, els llibres que llegeixen als companys, argumentant-ho oralment.
- Consultaran les fitxes bibliogràfiques acabades, conversaran amb cadascun dels alumnes per tal de comprovar si comprenen els llibres; posaran les notes en cada avaluació.
- S'encarregaran de passar unes proves objectives de comprensió lectora en el cas que s'acordés de fer-ho.
- La nota de la prova, juntament amb la nota del nombre de llibres llegits, i la qualitat de la comprensió dels llibres comptarà amb la nota de llengua afegint un punt a la nota final o es pot fer constar en les observacions.
- Els professors de llengua faran llegir igualment a casa els llibres de lectura obligatòria de les corresponents matèries.

3.1.6. Funcions del professor/a coordinador/a del projecte i de la Biblioteca

- Preparació del material: selecció dels llibres, classificació segons grau de dificultat, elaboració de les llistes dels llibres i Memòria de Lectura de l'alumne.
- Revisió regular dels caixons per tal de fornir els materials que faltin: fitxes, revisió dels llibres, llistes etc.
- Coordinar-se amb altres Centres.
- Assabentar-se dels llibres que funcionin millor per la realització del PLC.
- Coordinació del pla, convocar reunions amb el professorat per fer el seguiment del projecte.
- Seguir el pla. Analitzar el procés i els resultats de l' Avaluació.
- Presentar innovacions si cal.
- Compra dels llibres que facin falta.
- Preparació del Mercat del Llibre.
- Preparació dels clubs de lectura amb altres centres de primària/secundària.
- Dinamització de la biblioteca: formació d'usuaris.

3.1.7. Funcions del Bibliotecari o ajudant de Biblioteca

- Ajudar el Coordinador per tal de fer complir el PLC.
- Fer les seves funcions del Coordinador en cas que convingui.

3.1.8. Funcions de la Comissió de Lectura o Biblioteca:

- Avaluació del Pla de Lectura.
- Analitzar el que funciona i fer propostes per innovar.
- Ajudar el Coordinador de la Biblioteca i bibliotecari perquè funcioni el Pla de Lectura del Centre i la Biblioteca.

3.1.9. Funcions de la Direcció

- Convocar els Caps dels Departaments afectats i explicar el Pla perquè es porti a terme.

- Aprovar el PLC en un Claustre i si s'escau en un Consell Escolar.
- Informar els tutors i professors de la seva feina pel que fa al PLC.
- Ajudar el Coordinador a portar a terme el PLC.

3.2. Una biblioteca per aprendre i descobrir

3.2.1. Justificació

Motivació:

El plantejament de gaudir d'una biblioteca millor, que estigui al dia, més espaiosa, que motivi els nostres alumnes, que se'n faci un ús important per a tot, i per a tots, ens ha mogut a treballar des de el setembre d'aquest curs 2008-2009 i a poc a poc engrescar tota la comunitat educativa per començar a fer la Biblioteca que volem per un futur molt proper.

El centre:

L'IES Antoni Torroja situat a la capital de la Comarca de la Segarra, rep alumnes dels CEIPS de Cervera i el CEIP de Ribera d'Ondara. Compta amb 300 alumnes matriculats, distribuïts en dues o tres línies; té 40 Professors, 3 membres del PAS. S'imparteix classes d'ESO, Batxillerat ; disposa d'aula d'acollida, atenció a la diversitat, PQPI i assistència domiciliària.

Raó del projecte i experiència prèvia:

L'actual biblioteca disposa de 8.000 volums aproximadament, catalogats des dels 70 però no sabem quants n'hi ha actualment. Les obres són antigues i moltes de consulta exclusiva per al professorat, poques dedicades a la lectura lliure dels alumnes. Per tant, està clar que cal posar-la al dia.

La ubicació és inadequada, és un espai petit i quadrat, sense zones ben diferents, la llum entra per dues finestres i està encarada a l'est.

Els llibres són de difícil accessibilitat, les prestatgeries arriben fins un sostre alt que dificulta el moviment de les obres (edifici antiga universitat de Cervera), raó per la qual hem buscat alternatives d'espai.

S'ha nomenat una comissió de professors, un membre de la direcció, un professor responsable de la biblioteca i un conserge que durant anys ja presta el servei, per tal d'anar fent els canvis pertinents a partir d'aquest projecte que es durà a terme en fases.

Relació amb altres biblioteques

La relació de la biblioteca amb altres centres no existia. Aquest curs hem contactat amb la biblioteca pública comarcal *Josep Finestres*, l'IES i CEIP de tota la comarca.

A la biblioteca actual, li manca una forta activació i posta al dia en molts aspectes, a més d'una bona esporgada, aquest esculls els superarem poc a poc a fi de fer realitat un canvi profund, volem una biblioteca viva, necessària per a tots però sobre tot per als alumnes, en una paraula, aconseguir un espai per aprendre a aprendre, un lloc de trobada, de lectura, i poder gaudir amb la vista, l'oïda i la imaginació.

3.2.2. Descripció del projecte

- *Fonamentació teòrica en el marc del projecte educatiu i projecte lingüístic de centre.* La direcció va presentar el curs passat El Projecte de Direcció pel quadrienni 2008-2012 partint però, d'un Projecte Educatiu elaborat l'any 1997, que hem anat millorant i on apareix un nou

projecte per la biblioteca en l'apartat d' exposició de les línies d'actuació previstes per l'assoliment de l' objectiu:

- *Equilibrar correctament i acoblar l'aspecte educatiu amb l'aspecte acadèmic*, on es fa palès el manteniment i potenciació dels diferents programes d'innovació educativa i parla específicament de Potenciar un Projecte de dinamització de la biblioteca coordinat amb el Projecte lingüístic de centre. (pàgina 13 del Projecte de Direcció de M.Blanca Cuñé i Sala)

3.2.3. Objectius específics i activitats

1. Objectius Tècnics: Concepte i organització de la biblioteca *puntedu* com espai d'aprenentatge i coneixement. Aspectes a desenvolupar:

Organitzar i catalogar

- Distribució del nou espai d'ubicació, mobiliari i equipaments.
- Organitzar i catalogar el fons documental i recursos de què disposa.
- Dotar-la de sistemes d'informació digitals: CD-Rom, internet, en la mesura que és un espai de recerca i documentació.
- Millorar el servei de préstec.

Obrir la biblioteca a l'exterior

- Fixar i ampliar l'horari d'obertura.
- Exposar les novetats en un lloc visible per a l'alumnat.
- Fer arribar a l'aula periòdicament, obres interessants acordades amb els Departaments de llengua.
- Obrir la biblioteca a les famílies mitjançant una maleta viatgera.
- Possibilitar l'accés a la base de dades de la biblioteca mitjançant la web del centre.
- Promoure la relació amb les altres biblioteques escolars i públiques de la comarca.

2. Objectius d'integració curricular

Potenciar la biblioteca escolar com a espai de coneixement i de recursos

- Realitzar exposicions periòdiques temàtiques.

Ajudar l'alumnat a ser bons usuaris de biblioteca

- Donar a conèixer mitjançant diverses accions, les diferents fonts d'informació.
- Donar a conèixer amb activitats les modalitats de classificació de les obres.
- Ensenyar a interpretar correctament els elements d'un document.
- Ajudar a trobar la informació adequada.

Fomentar els valors

- Implicar l'alumnat en el bon funcionament de la biblioteca.

- Fomentar els valors de convivència i respecte envers persones i material.
- Crear un ambient de reflexió i aprenentatge.

Usar i fomentar els recursos

- Donar facilitats per accedir als recursos disponibles per trobar informació.
- Ensenyar a usar espais virtuals per trobar fonts nacionals i internacionals adequades.
- Fomentar l'ús de les TIC per a l'aprenentatge i la recerca d'informació.

3. Objectius de lectura

Ajudar l'alumnat a ser bons lectors, en la mesura que la biblioteca és un espai complementari de l'aula.

- Capacitar-los per triar llibres que els interessin.
- Descobrir el gust per la lectura mitjançant la compra de novetats adequades, agradables i no obligatòries.
- Exposar obres i col·leccions, per donar a conèixer la biblioteca.
- Realitzar exposicions de treballs de les diferents matèries.
- Estimular la competència i l'autoformació
- Que la biblioteca sigui un espai d'autoformació en el desenvolupament personal.
- Ensenyar a ser usuaris competents i autònoms pel que fa a la recerca de la informació.
- Promoure projectes que estimulin la lectura crítica.
- Dinamitzar la biblioteca mitjançant activitats com xerrades o conferències d'autors.
- Fer un racó on es recullin projectes, seminaris, treballs de recerca, treballs de sortides, que han estat realitzats al centre tant per l'alumnat com pel professorat.

3.2.4. Relació amb l'entorn

Relació amb altres biblioteques i CRP

- Coordinació amb altres biblioteques de la zona i el CRP, per tal d'exposar novetats, intercanviar idees, llibres, material que convingui,
- Col·laborar i participar amb l'Ajuntament en el Pla d'Entorn.
- Realitzar activitats de cooperació amb la biblioteca pública *Josep Finestres*, per nivells, visitar-la, fer activitats coordinades conjuntes, assistir a la presentació d'algun llibre i fomentar el gust per la lectura.
- Demanar consells de distribució dels diferents materials i esporga.

3.2.5. Activitats a desenvolupar i col·lectius participants

ACTIVITATS TÈCNIQUES	COL·LECTIUS	ÀREES
Distribució del mobiliari i equipaments en el nou	Consell Escolar, Comissió	Interdisciplinar

ACTIVITATS TÈCNIQUES	COL·LECTIUS	ÀREES
espai	Biblioteca, claustre	
Classificació, conservació i manteniment del fons. Fer la catalogació del fons mitjançant el programa Pèrgam Catalogar les noves adquisicions.	Personal biblioteca i professors d'ajuda	Interdisciplinar
Classificació de fons documental. Saber trobar i classificar llibres i altre material de consulta a partir de la CDU	Primer nivell ESO, Nouvinguts: alumnes i professors	Interdisciplinar
Crear una relació d'adreces electròniques, classificades per matèries i temes, on tothom puguin accedir per consulta o aprenentatge.	Tota la comunitat educativa	Interdisciplinar
Publicació de les activitats realitzades a l'entorn de la biblioteca (revista del centre, pàgina web, mitjans de comunicació locals, comarcals o de l'educació)	Tot el centre, CRP, La veu de la Segarra, Consell Comarcal.	Interdisciplinar
Horari lectiu i no lectiu de tres hores diàries: de 10 a 11:30 matí, horari lectiu i 16 a 17:30 de la tarda en horari no lectiu	Tota la comunitat educativa	Interdisciplinar
Retolació de les prestatgeries de la biblioteca amb el CDU. Normes d'ús	Personal biblioteca, comissió, direcció i professorat.	Interdisciplinar
Dotar-la de sistemes d'informació digitals: CD-Rom, internet, en la mesura que és un espai de recerca i documentació.	Coordinador d'informàtica	Interdisciplinar

ACTIVITATS D'INTEGRACIÓ CURRICULAR	COL·LECTIUS	ÀREES
Visita a la Biblioteca Comarcal, a l'Arxiu Comarcal i al Museu, per conèixer el seu fons documental i artístic	ESO, Batxillerat. I tota la Comunitat Educativa.	Interdisciplinar
Recerca selectiva d'informació. Consulta d'obres de referència: diccionaris, atles, enciclopèdies, ... i discriminació de la informació més rellevant	Alumnes, professors, Alumnes de l'aula d'acollida i del PQPI.	Interdisciplinar
Elaboració de fitxes bibliogràfiques. Conèixer la mecànica de les citacions bibliogràfiques de documents de característiques diverses.	Batxillerat: 1r. I 2n.	Llengües
Elaboració de fitxes temàtiques, com a suport per a l'estudi i elaboració de diferents recerques	Batxillerat: 1r. I 2n.	Interdisciplinar
Recerca d'informació en suport digital: CD-Rom, Internet. Consulta de dades amb els sistemes informàtics.	Tota la Comunitat Educativa. Coord. TIC	Interdisciplinar
Visionat de vídeos i DVD's de manera lliure i a mode de préstec per tal de fomentar l'autonomia en l'aprenentatge	Tota la Comunitat Educativa.	Interdisciplinar
Ús i aprofitament dels recursos TIC en les diferents àrees	Comunitat Educativa i Professor responsable de les TIC	Interdisciplinar
Exposar de forma periòdica els treballs de Nadal, S.	Alumnes per nivells. PAT i	Interdisciplinar

ACTIVITATS D'INTEGRACIÓ CURRICULAR	COL·LECTIUS	ÀREES
Jordi i Fi de curs. També fer exposicions temàtiques.	caps Departaments.	
Fer complir les normes de la biblioteca , tan pel que fa al seu bon funcionament en la convivència, disciplina, ordre, com pel que fa a ordenar el material emprat.	Alumnes , pares i professors	Interdisciplinar

ACTIVITATS DE DINAMITZACIÓ DE LA LECTURA	COL·LECTIUS	ÀREES
Taller de lectura eficaç. Amb una periodicitat cíclica i pels diferents departaments es realitzaran activitats per tal de potenciar la comprensió lectora, el ritme i l'entonació.	ESO i 1r Batxillerat	Llengües: català, castellà anglès i francès
Sessió de contacontes. Convidar un cop cada curs un professional per engrescar i transmetre el poder de la paraula	1r i 2n. ESO	Llengües: català i castellà
Concurs de megalectors. Estimulació de la quantitat i qualitat lectora de l'alumnat de manera ludica.	ESO, Aula d'acollida,. PQPI	Llengües
Club de la lectura. Sessions de comentari d'una obra literària llegida previament.	Comunitat educativa en general.	Interdisciplinar
La maleta viatjera. Dins una petita maleta amb 4 ó 5 obres actuals es deixarà en préstec a la família que ho demani.	Tota la comunitat educativa	Interdisciplinar
Lectura en família. Conferència anual per nivells sobre la lectura en l'entorn familiar, per aconsellar als pares.	Tota la comunitat educativa	Interdisciplinar
Exposició d'alfabets del món. Donar a conèixer mitjançant suports en paper diferents les cinc llengües més importants del món. Preferentment de les llengües que parlen els alumnes nouvinguts de l'aula d'acollida	Aula d'acollida. Alumnes i professors amb suport del Coordinador immigrant del Consell Comarcal.	Interdisciplinar
Exposició de punts de llibre. . Podran participar tothom que vulgui. A l'inici de curs al vols de la Festa Major.	Tota la comunitat educativa i públic en general	Interdisciplinar
La biblioteca a l'aula. Amb un carro petit ple dels llibres obligatoris de cada de llengua fer-la arribar a l'aula per tal de que consultin i escullin el llibre adient.	ESO. Batxillerat.	Totes les llengües, incloent grec i llatí
Debat. Que derivi de la lectura d'un article de revista, diari etc ... d'actualitat. Periodicitat: un cop al trimestre	Batxillerat: 1r i 2n	Interdisciplinar, sociologia.
Conferència d'un autor de llibre juvenil. Explicació i comentari d'un obra seva que ja hagin llegit com a obligatòria. Periodicitat anual o en tot cas segons el seu cost.	Tota la comunitat educativa, sobre tot professors i alumnes.	Llengües i interdisciplinar.
Un espai = una lectura. Creació d'una petita saleta una mica més còmoda dins la biblioteca, per fer una lectura àgil de diaris, revistes, còmics etc...	Tota la comunitat educativa, sobre tot professors i alumnes.	Llengües i interdisciplinar

3.2.6. Responsables i temporització de les actuacions

CURS 2008-2009

Creació de la Comissió de la Biblioteca escolar “Puntedu”. El 6 d’octubre del 2008 es va crear la Comissió formada per: El professor coordinador del projecte biblioteca, tres professors, la Directora i una persona del PAS. Durant el mes d’Abril s’anomenarà un pare i dos alumnes per tal de formar part d’aquesta comissió i coordinar la feina del curs vinent.

La planificació del treball, amb directius clares a desenvolupar per part de la persona encarregada de la biblioteca, mitjançant consulta de la Comissió de la biblioteca i direcció són aquestes:

- Formació de la biblioteca “puntedu” de la persona encarregada. Actualment està fent el curs de formació de biblioteca escolar “Puntedu” via telemàtica.
- Hem fet una llista d’idees per part dels diferents departaments. S’ha valorat per part de la Comissió de la biblioteca i persona encarregada, elaborant un esborrany de projecte de biblioteca a dur a terme aquest curs 2008-09 i durant els cursos següents.
- Presentar el projecte definitiu: UNA BIBLIOTECA PER APRENDRE I DESCOBRIR
- Projecte aprovat per part del Claustre de professors amb data del 24-03-2009 i del Consell Escolar el dia 31-03-2009. La planificació del projecte s’ha coordinat amb el PEC, el LIC, el Pla d’Entorn, Escoles Verdes, PQPI. També s’ha parlat amb els 4 centres CEIP, IES, la biblioteca pública comarcal de Cervera, Arxiu comarcal i Museu.
- Reunió dels membres de l’AMPA per demanar-los suport.
- Recollir material escampat per diferents espais o Departaments i integrar-lo a la biblioteca per registrar i catalogar si cal (per exemple el treballs de recerca vídeos, cds ...) En els casos que el material es quedés al Departament s’han fet unes fitxes per saber de quin material disposava el centre en cas de que es volgués demanar per part d’un altre Departament.
- Horari concret. (fins ara no en teníem) Matins de 10 a 11:30 i tarda de 16 a 18. El matí s’ha de cobrir pel professorat i a la tarda per l’actual bidell que ja s’encarregava.
- Realitzar una primera esporga.
- S’ha buscat un espai digne, cèntric i gran per ubicar la nova biblioteca el curs vinent,
- Dotació a la biblioteca d’un pressupost de 1500 E. per realitzar adquisicions.
- Mantenir contactes amb altres centres per adquirir les obres que funcionen millor.
- Participar de l’ activitat que ofereix la biblioteca pública Josep Finestres el dia Internacional de la Poesia: Trobada amb el poeta Joan Margarit.
- Coordinar amb els caps dels Departaments de llengües, (Projecte Lingüístic del centre) per programar el curs vinent els projectes de lectura eficaç, el club de lectura, el concurs de megalectors, lectura familiar, exposicions,

idees per conferències més adients. Fent una activitat de lectura eficaç, exposició per S. Jordi i dues activitats més abans que acabi el curs.

- Presentar i acordar activitats als els diferents centres educatius i biblioteques amb les que hem de contactar per tal de coordinar les activitats a compartir en els propers cursos. S'ha parlat el CRP de la Segarra per tal de que coordini dues idees conjuntes en la que participin un mínim de tres centres CEIP Jaume Balmes , IES La Segarra i CEIP Mossèn Arques, CEIP Les Savines.
- Formació del professorat.
- Avaluar per part de la Comissió de biblioteca les activitats del curs.
- Començar a catalogar i organitzar.

CURS 2009-2010

- Optimitzar l'espai nou, organitzar la biblioteca: catalogar obres, recursos multimèdia.
- Comprar noves obres, material, mobiliari etc... Desplegar definitivament les activitats per la dinamització de la lectura acordades pels departaments, sempre tenint en compte la comissió de la biblioteca i el LIC.
- Formar al professorat a l'inici de curs del funcionament, normes, catalogació etc ...
- Prioritzar i sistematitzar les activitats d'integració curricular.
- Fomentar l'ús de les TIC amb la coordinació pertinent.
- Introduir la base de dades de la biblioteca a la pàgina web del centre.
- Intensificar experiències amb la biblioteca pública Josep Finestres de Cervera.
- Començar les activitats coordinades pel CRP de la nostra biblioteca amb la dels altres centres: CEIP Jaume Balmes , IES La Segarra i CEIP Mossèn Arques...
- Divulgar les activitats a través de la revista del centre i altres medis de comunicació de la comarca com la revista del CRP, el diari La veu de la Segarra etc.
- Promocionar la biblioteca amb una conferència d'algun autor important en la que puguin assistir també els pares.
- Dinamitzar les activitats interculturals sobre tot les festes senyalades que es celebren més.
- Avaluació de funcionament, per part de la Comissió. (una al gener i l'altra al juny)

CURS 2010 – 2011 i 2011-2012

- Vetllar per part de la Comissió i Direcció pel bon funcionament de la biblioteca.
- Formar al professorat, sobre tot als nouvingut.
- Consolidar les activitats d'integració curricular.

- Consolidar les activitats del cursos anteriors : lectura eficaç, club de lectura, maleta viatgera, concurs de megalectors, lectura en família, exposicions, realització de fitxes, etc...
- Refermar les experiències que han funcionat bé amb les biblioteques dels altres centres i la biblioteca pública.
- Divulgar les activitats importants de la biblioteca.

3.2.7. Criteris i indicadors d'avaluació

L'indicador tècnic principal serà el **nombre d'alumnes, professor i famílies** que gaudeixen i fan ús de la biblioteca del centre tot i això es faran **tres tipus d'Avaluació**.

La **primera** mitjançant una **graella** on es valorarà les **activitats** dutes a terme i el seu **grau de satisfacció**: bona, regular o dolenta, anotant el que ha fallat per part de responsables i participants de l'activitat; una **segona valoració** ens la donarà el **programa PERGAM** amb el **nombre de préstecs** que s'han fet i les obres més consultades i les demandes que no s'han pogut dur a terme i la **tercera valoració** es realitzarà a través d'una **enquesta** als usuaris (un mínim de 80) sobre tot alumnes, pares, professors i comunitat educativa en general a determinar per la Comissió.

Es farà una **Avaluació global del projecte Biblioteca Escolar "Puntedu"** per determinar si s'han assolit els objectius que es pretenien i en quin grau. L'avaluació **la durà a terme la Comissió de biblioteca**, formada per: el professor responsable de biblioteca, dos membres del departament de llengües, un altre professor , el director, un representant dels pares, un del PAS (el que està a la biblioteca), un alumne d'ESO i un alumne de Batxillerat. Aquesta comissió es reunirà almenys dos cops cada curs. **De l'avaluació global s'informarà al Claustre de professors i al Consell escolar.**

3.2.8. Previsió de despeses

- **CURS 2008-09 : 1500 €** Per a adquisicions, senyalització, normes d'ús.
- **CURS 2009-10: 4000 €** Per a mobiliari, adequació del nou espai de la biblioteca, material informàtic, audiovisual i noves adquisicions d'obres.
- **CURS 2010-11 : 3000 €** Per adquisicions, decoració, audiovisual i divulgació.

3.2.9. Una activitat: La bibliomaleta familiar

<i>Títol de l'activitat</i>	LA BIBLIOMAleta FAMILIAR
<i>Àmbit</i>	Projecte de lectura -Atendre tota la comunitat educativa
<i>Descripció</i>	Una Maleta atractiva servida amb diversos materials i apta per a diverses edats (pares i fills) que permetrà un servei gratuït de llibres (de coneixement i d'imaginació), revistes, còmics, CDs, DVDs, ... Cada setmana, una família rebrà la bibliomaleta i l'haurà de tornar el dilluns de la setmana següent al matí. Una llibreta controlarà les seves observacions o qualsevol suggeriment que vulguin fer.
<i>Objectius</i>	Donar servei a tota la comunitat educativa Manipular amb cura els llibres i els diversos suports informatius. Reconèixer en els llibres sentiments, emocions i neguits propers.

	<p>Conèixer el servei de préstec de la nostra Biblioteca. Fruir llegint, escoltant i mirant... Desenvolupar una opinió pròpia sobre la lectura de tot tipus de fons.</p>
<i>Continguts</i>	<p>Lectura individual/Compartida amb la família, silenciosa/en veu alta, de materials diversos, ... Manipulació i identificació de fonts informatives diverses Ús adequat deis materials La Bibliomaleta de l'IES Antoni Torroja pot donar pas a altres biblioteques... Gust per la lectura com a font de plaer</p>
<i>Curs/Nivell</i>	Primer cicle de l'ESO
<i>Duració</i>	De març al juny de 2010
<i>Periodicitat</i>	Setmanal
<i>Recursos humans</i>	Direcció, bibliotecari, tutors i famílies
<i>Recursos materials</i>	5 maletes, 5 llibretes i selecció variada de materials.
<i>Tipus de fons</i>	De tot tipus
<i>Realització</i>	Voluntària per a l'alumnat
<i>Difusió</i>	Circular i reunió informativa
<i>Arxiu</i>	Les pròpies llibretes de les maletes
<i>Observacions</i>	Serà una prova pilot per estendre-ho a tota l'etapa de l'ESO durant el curs 2010-2011

3.3. Organització curricular

3.3.1. El currículum de l'Educació Secundària Obligatòria

Àrea	1r ESO	2n ESO	3r ESO	4t ESO
<i>Llengua catalana</i>	3	3	3	3
<i>Llengua castellana</i>	3	3	3	3
<i>Llengua anglesa</i>	3	3	3	3
<i>Matemàtiques</i>	3	3	3	3
<i>Ciències de la naturalesa</i>	3	3	4	-
<i>Ciències socials</i>	3	3	3	3
<i>Educació física</i>	2	2	2	2
<i>Tecnologia</i>	2	2	2	-
<i>Educació visual i plàstica</i>	3	-	1	-
<i>Música</i>	-	3	1	-
<i>Religió / Alternativa a la religió</i>	2	1	1	-
<i>Crèdits variables</i>	2	3	3	
<i>Tutoria</i>	1	1	1	1
<i>Introducció a la cultura clàssica</i>	-	-	-	1
<i>Educació ètico-cívica</i>	-	-	-	1
<i>Projecte de recerca</i>	-	-	-	1
<i>Matèries específiques¹</i>	-	-	-	9
Total	30	30	30	30

¹ L'alumnat escull un itinerari associat a les següents matèries:

- **Científico-tecnològic:** Física i química (3), Biologia i geologia (3) o Tecnologia (3), Informàtica (3) o Dibuix tècnic (3)
- **Humanístico-social:** Llatí (3), Música (3) o Francès (3), Informàtica (3) o Dibuix tècnic (3)
- **Cicles formatius:** Informàtica (3), Tecnologia (3), Dibuix tècnic (3)

3.3.2. El currículum del Batxillerat

1r DE BATXILLERAT Curs 2009-2010

MATÈRIES COMUNES	
Llengua catalana	3
Llengua castellana	3
Llengua anglesa	3
Filosofia i ciutadania	2
Educació física	2
Ciències per al món contemporani	2
MODALITAT: 16 HORES	
TOTAL: 31 HORES	

MODALITATS (4 HORES SETMANALS TOTES LES ASSIGNATURES)	
CIENTÍFIC (CN)	CIÈNCIES SOCIAL (CS)
Química	Economia i Organització d'Empreses
Biologia	Economia
Matemàtiques	Història del Món Contemporani
Física / Ciències de la Terra	Matemàtiques aplicades a les C. Socials
TECNOLÒGIC (TC)	HUMANÍSTIC (HM)
Tecnologia Industrial	Literatura Catalana
Matemàtiques	Literatura Castellana
Física	Història del Món Contemporani / Grec
Dibuix Tècnic	Llatí

**2n DE BATXILLERAT
Curs 2009-2010**

MATÈRIES COMUNES	
Llengua catalana	2,5
Llengua castellana	2,5
Llengua anglesa	3
Filosofia	3
Història	3
Tutoria	1
MODALITAT: 16 HORES	
TOTAL: 31 HORES	

MODALITATS (4 HORES SETMANALS TOTES LES ASSIGNATURES)	
CIENTÍFIC (CN)	CIÈNCIES SOCIAL (CS)
Química	EOE-II/Història de l'art
Biologia	Geografia
Matemàtiques	Francès/ Psicopedagogia
Física / Ciències de la Terra	Matemàtiques aplicades a les C. Socials
TECNOLÒGIC (TC)	HUMANÍSTIC (HM)
Tecnologia Industrial	Geografia
Matemàtiques	Història de l'Art
Física	Francès/ grec
Dibuix Tènic/Electrotècnia	Llatí

3.4. Projecte Comenius

L' IES ANTONI TORROJA ha engegat el curs 2009-2010 un projecte Comenius, un projecte de dimensió europea emmarcat dins del Programa Socrates. El seu objectiu millorar l'aprenentatge de les llengües, fomentant la comunicació entre els alumnes de diferents països i intensificant la cooperació en l'àmbit de l'ensenyament i la transmissió d'informació i experiències.

3.4.1. Introducció

El projecte és fruit d'una visita preparatòria a Lemgo durant el mes de gener de 2009. Allà durant quatre dies es van elaborar els primers passos d'un programa d'intercanvis tant a nivell d'alumnes com professors entre tres països europeus (Alemanya, Polònia i Espanya).

Fou allà on nasqué FIT FOR EUROPE (FFE), el nostre projecte comú, i que durant dos cursos es durà a terme conjuntament amb un institut alemany de Lemgo a la regió de Northwestfalia i un altre institut polonès de Chodziej a la regió de Wielkopolska.

La primera idea del projecte va ser la de conèixer i donar a conèixer la realitat de tres regions petites europees mitjançant l'estudi de temes tan diversos com la cultura, l'esport, l'oci, la gastronomia, etc. i els seus efectes per a la salut. L'objectiu principal era promoure el contacte entre els alumnes dels centres participants per ampliar tant els seus horitzons personals com culturals. Tot això, és clar, sense oblidar la pràctica de l'anglès que esperem que es vegi afavorida amb totes les activitats realitzades i els intercanvis.

3.4.2. Calendari d'activitats (curs 2009-2010)

Data	Activitat	Lloc (desplaçaments)
1 setembre 2009	Informació al claustre de professors, alumnes en general i a les famílies	IES Antoni Torroja
18 setembre	Informació específica als alumnes de 4t ESO sobre el pla de treball	IES Antoni Torroja
30 setembre	Elaboració per part dels alumnes de l'enquesta sobre hàbits alimentaris	IES Antoni Torroja
13 octubre	Revisió de l'enquesta per part dels professors	IES Antoni Torroja
27 octubre	Finalització de l'enquesta	IES Antoni Torroja
6 novembre	Penjar l'enquesta a la pàgina web del centre.	IES Antoni Torroja
30 novembre	Rebre enquestes d'Alemanya sobre l'esport	
4 desembre	Contestar les enquestes sobre esport	IES Antoni Torroja
9 desembre	Contestar les enquestes sobre hàbits alimentaris	IES Antoni Torroja
11 desembre	Crear compte MOODLE	IES Antoni Torroja
15 desembre	Editar perfil al MOOLE	IES Antoni Torroja
21 desembre	Escriure sobre el Nadal i el	IES Antoni Torroja

Data	Activitat	Lloc (desplaçaments)
	Cap d'Any	
9 gener	Establir criteris per demanar la participació de les famílies per acollir alumnes alemanys i polonesos.	IES Antoni Torroja
19 gener	Enviar cartes a les famílies dels alumnes de 4t ESO per demanar la seva col·laboració com a família acollidora.	IES Antoni Torroja

3.4.3. Centres participants

<p>ALEMANYA</p> <p>Hanse-Berufskolleg des Kreises Lippe (Centre coordinador) Té uns 1550 alumnes</p> <p><i>ADREÇA:</i> BeruflicheSecundarschule Johannes-Schuchen-Str. 7 32657 Lemgo Nordrhein-Westfalen Alemanya</p> <p>Web del centre: www.hanse-berufskolleg.de Telf: 05261 80702 Coordinadora: - Katharina Smyczynski Smyczynski@gmx.de</p>	<p>POLÒNIA</p> <p>Technikum Informatyczne w Zespole Szkół Licealno – Gimnazjalnych w Ratajach Té uns 520 alumnes</p> <p><i>ADREÇA:</i> Allgemeine Sekundarschule Ul. Chodzieska,964-800 Chodzież Wielkopolskie Polònia</p> <p>Web del centre: www.rataje.eu Telf: 67 284 53 70 Coordinadors: - Franciszek Wyrwa fwyrwa@gmail.com - Adam Michalski michalski.1977@gmail.com</p>
--	--